

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto skupaj naprej . . . K 40—
pol leta 20—
četrt leta 10—
na mesec 3-50

za Nemčijo:
celo leto naprej K 45—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 50—

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Inzerti vsak dan svezor izvenredni dodatki in priložbe.

Inzerati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin, dvakrat po 11 vin, trikrat po 10 vin. Poslano (enak prostor) 30 vin, parit in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih inzeracijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnine vedno po nakazilu. Na samo pisemne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor oziati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 36— četrt leta 18—
pol leta 18— na mesec 3—

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v I. nadst. levo), telefon št. 34

Unovič na smrt obsojen.

Zadnje dni so prihajala z Dunaja poročila, da se nemško - nacionalni poslanci pridno posvetujejo o načrtih za ustavno reformo, ki jih je izdelalo Seidlerjevo ministrstvo in izročilo nemškemu gospodstvu v aprobacijo. Že to postopanje c. kr. vlade je nad vse značilno. Načrti se tičejo predvsem usode slovenskih narodov v monarhiji, zlasti Čehov in Jugoslovancev, vlada pa jih je izročila v pretes tistim, izpod katerih tiranije hočejo biti Čehi in Jugoslovanci osvobodjeni.

Drugi značilni pojav je ta, da osnutek vlade skuša na Češkem takorekoč vsakega poedinca Nemca varovati in mu dati vse pravice, na jugu na izročila nemški nadvladi kar na cele desetsetice slovenskega življa. Nemci dobijo po tem načrtu na Češkem vse, kar si želijo, Jugoslovanci pa ne dobijo nič, kar bi Nemcem ne bilo všeč. Tako se v vsej svoji nagoti kaže tista stara dvojna mera, po kateri je dunajska politika od nekdaj delila narodom pravice.

Iz nemških krogov smo izvedeli nekatere podrobnosti (značilno je, da se vladni načrt o ustavni reformi raznaša že med člani raznih nemških Volksratov, medtem ko ga vlada skrbno skriva pred očmi čeških in jugoslovanskih poslancev), ki kažejo, kako pravično je zasnovana Seidlerjeva uredba narodnega vprašanja na jugu. Načrt izhaja seveda s stališča, da se mora jugoslovansko vprašanje rešiti (!) za vsako kronovino posebej potom takozvanih narodnih okrožij, ki naj obsegajo sklenjena narodna ozemlja ter dajejo prebivalstvu teh ozemelj gotove navidezne avtonomne pravice. Pri določitvi teh narodnih okrožij se naslanja vladni načrt na rezultate ljudskega štetja iz leta 1910, ki so vsled nezadostnega pritiska vladnega aparata, ki je takrat sistematično decimiral slovensko prebivalstvo, zlasti na Koroškem, Štajerskem in v Istri, za nas silno neugodni. Pri najtrežnejšem računu smemo trditi, da so nam leta 1910 pokrili v Istri najmanj 20.000 duš, na Štajerskem najmanj 30.000 in na Koroškem 40.000. Vlada to dobro ve. Navzlic temu se opira na potrjene številke tega ljudskega štetja, da bi nas še pri mrvi pravice, ki jo ponuja, kar najbolj opeharila.

Toda vse to so malenkosti, ako pomislimo, da nam Seidlerjev načrt hoče ukrasti in izrezati iz našega narodnega telesa celo slovensko deželo! Osnutek, ki ga je vlada predložila nemško-nacionalnim politikom, se postavlja namreč na stališče, da Koroška sploh ni več slovenska dežela, da tam ni slovenskega narodnega ozemlja, temveč da so tam naseljene med nemško večino le slovenske manjšine, katerim naj se zagotovo gotove »manjšinske pravice«.

Za vse tiste naše politike (priznati moramo, da bi jih seštel na prstih ene roke), ki so dosedaj morda v zadnjem kotičku svojega srca vendar le še nagibali na oportunistično stran ter pričakovali, da bo vlada s svojim reformnim načrtom omogočila »kompromis« z našimi narodnimi zahtevami, je Seidlerjev osnutek udarec z bičem v obraz, je kruto zasmehovanje najprimitivnejše pravičnosti namram Jugoslovancev. Naš narod naj plača par jezikovnih svobodščin, tucaj uradnikov in pol tucaj šol, s tem, da podpiše smrtno obsodbo za 120.000 svojih najdražjih rojakov - koroških Slovencev! Ko se je leta 1907 sestavil načrt volilne reforme, je dr. Šusteršič pomagal vladi in Nemcem, da je slovensko ljudstvo na Koroškem dobilo le enega zastopnika v državnem zboru. In še ta edini slovenski volilni okraj se je sestavljal tako, da je bil izročen neprestani nevarnosti, da ga Slovenci izgubimo. Takrat je zabučal po našem narodu vihar ogorčenja in takrat je s Koroške zadonel obupni klic: »Na smrt obsojeni!« Z vsi silo sta se birokracija in nemški »Drang« vrgla po tistem nesrečnem letu na slovensko Koroško. Poostrišli so se žalostni časi nacionalnega preganjanja in zatiranja. Od dne do dne so se redile naše vrste, je padel pogum... Z jugoslovanske deklaracije pa se je naš koroški narod zopet vzbudil k novemu življenju. Kakor ogenj gre jugoslovanska misel tudi po koroških slovenskih poljanah in koroško slovensko ljudstvo kaže, da noče umreti, temveč da hoče živeti. Razočarani so tisti, ki so pričakovali, da bo obsodba iz leta 1907 naš narod na Koroškem

izročila počasnemu, pa gotovemu pogubi. In zato ga sedaj vnovič obsojajo v smrt. Izročajo ga po vseh pravih zakonah na milost in nemilost nemški nadvladi in staroslavno slovensko zemljo proglašajo za nemško posest. Tako je pravica, ki jo na Dunaju nudijo narodom v času, ko povsodi na svetu zmaga misel samoodločbe.

Tako se vlada identificira z nemškimi načrti. Zdi se, da se je identificirala še premalo. Nemško - nacionalni osvajaški politiki očitno ne zadostuje, da se izročijo tudi Koroška, ona hoče, da se ji izroči tudi Štajerska in pogreša nemškega koridorja na Jadransko morje. Zato nemški poslanci protestirajo proti vladni predlogi, v kolikor se tiče Slovencev. Oni sploh odklanjajo vsako avtonomijo in še vedno stojijo na stališču, da je edino pametna, pravična in uspešna politika tista, ki si odkrito postavlja cilj ugonobiti slovenski del jugoslovanskega naroda. Tako opazujemo sedaj, kako se na Dunaju kregata in prepirata za našo kožo nemška birokracija in nemško - radikalni poslanci. Razlika je končno le v metodi.

Za nas Jugoslovane je Seidlerjev načrt in njegova zgodovina podučna in interesantna afera. Neposrednega interesa na tem načrtu nimamo nobenega, ker je izključeno, da bi se našel resen slovenski človek, ki bi hotel le z eno besedo o njem razpravljati. Mi načeloma odklanjamo vsako delno rešitev jugoslovanskega vprašanja. Od vsega začetka že izjavljamo, da se nikakor ne zadovoljimo s takozvanimi avtonomijami in smo takoj, ko so tozadevne vesti o namerah vlade prišle v javnost, proti vsem avtonomijam znova in znova opozarjali, da hočemo državo. Pri tem ostanemo in ne odnehamo niti za piko. Vlada in Nemci naj govorijo in razpravljajo o svojih osnutkih, mi odklanjamo vsako diskusijo.

Upor kanonika Lampeta proti lastnemu škofu.

Z Dunaja nam poročajo iz verodostojnega vira:

Kako daleč so prišli sovražniki naše narodne stvari v svoji strasti in zlobi, je razvideti iz dejstva, o katerem se v krogih dunajskega višjega klera zadnje dni mnogo govori. Ljubljanski kanonik dr. Evgen Lampeta, najbližji zaveznik dr. Šusteršiča in pravi alter ego tega kolovodje protinacionalne politike, se je dvignil proti lastnemu škofu! Duhovnik, ki je dolžan svojem vladiki brezpogojno pokorščino in vdano spoštovanje, je v slepem sovraštvu proti narodnemu cerkvenemu knezu, ki se ne da zlorabiti za borbo proti življenjskim interesom slovenskega ljudstva, nastopil kot denuncijant proti cerkvenemu nadpastirju. Mons. dr. Lampeta je namreč o vadi knezoškofa dr. A. B. Jegliča pri dunajskem zastopniku Sv. Stolice, papeškem nunciju, da razvija delovanje, ki je interesom vere in cerkve nevarno. Posebno ga je obdolžil, da se je pridružil veleizdajništvu (= deklaracijskemu) gibanju med ljudstvom in da podpira (s tem, da ne nastopa proti narodni slogi v usodnih časih) framažonstvo, češ, razbil je strogo katoliško staro S. L. S. in pomagal ustanoviti novo S. L. S., ki se brati za naprednjaki!

Naš informator pristavlja, da je nuncijatura vzela ovadbo dr. Lampeta na znanje in poverila goriškega nadškota dr. Sedeja z informativnim postopanjem. Kot neposredni povod Lampetove akcije se navaja neki prizor, ki se je nedavno odigral med knezoškofom in njegovim kanonikom. Pri tej priliki je dr. Jeglič prav neprikrito pokazal, kako sodi o moralnih kvalitetaх monsignora Lampeta.

Tako naša dunajska informacija. Mi jo beležimo, ker nam prihaja iz resnega vira, zdi pa se nam naravno neverjetno, da bi se upal kanonik Lampeta prelomiti prisrčno cerkveno pokorščino in vdano stni namram svojemu škofu z infernalno denunciacijo, o kateri mora biti seveda prepričan, da se bo v najkrajšem času izkazala njena neutemeljenost. Priznavamo pa, da je ni zlobnosti in brezvestnosti, katere bi ne bila zmorna družba, ki si je nadela najnovije strankarsko ime S. K. Z. (Slovenska katoliška zveza), ime, ki je postalo že danes popularno pod kratko (narodna) SKaZa.

Izjava slovenske duhovščine na Koroškem.

Dunaj, 20. aprila.

Jugoslovanski klub je prejel sledečo izjavo:

Podpisani slovenski koroški duhovniki izjavljamo, da se solidarno pridružujemo državnopravni deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. majnika 1917 in sicer razumevamo deklaracijo v tem smislu, da zahtevamo združenje vseh dežel monarhije, v katerih prebivajo Slovenci, Hrvatje in Srbi, v samostojno, vsakega narodnega tujega vladstva prosto državno tvorbo in okviru monarhije pod žezlom habsburško - lorenške vladarske rodovine.

To izjavo podajamo:

I. Kot Avstrijci:
a) Izjava naj bo odločen ugovor zoper vse zunanje sovražnike, ki hočejo odcepiti Jugoslovane od Avstrije: mi hočemo ostati v Avstriji ter si želimo jugoslovansko državo v okviru avstrijske monarhije.

b) Kot iskreni domoljubi si želimo veliko, mogočno Avstrijo, ki je ob enem tudi močna zasloba katoliške cerkve. Neprestani narodni prepiri v zadnjih desetletjih so pa pokazali, da bo Avstrija le mogočna, edina in velika, ako bo združevala v sebi svobodno in enakopravne narode, ki se ne diferencirajo kot gosposki in tlačeni narodi. Tembolj velja to po vojski, v kateri so narodi korakali kot ljudske armade na bojišča in tam prelivali potoke krvi za ono Avstrijo, v kateri naj velja vsem narodom enaka pravica, kakor je to obljubil naš presviti in ljubljani vladar Karel I. v svoji nastopni proklamaciji na svoje narode.

II. Kot Jugoslovanci:

Ravno Jugoslovanci se niso dali prekositi po nikomur v tej vojski glede požrtvovalnosti za Avstrijo in za cesarja in zaradi tega pričakujemo, da se bodo mogli svobodno razvijati v svobodni jugoslovanski državi, ki bo kot taka na jugu najmočnejša obramba zoper sovražnike avstrijske monarhije. Vsako osumljenje našega patriotizma, kakor da bi od nas zahtevala jugoslovanska državna tvorba bila naperjena proti Avstriji, najodločnejše odklanjamo.

III. Kot koroški Slovenci:

V zgodovinski uri preureditve cele Avstrije stopamo skupno s svojim dolgo teptanim narodom v javnost in zahtevamo rešitev koroškega problema v smislu jugoslovanske deklaracije. Stoletne skušnje so namreč izučile nas koroške Slovence, da sta miren razvoj in boljša bodočnost edino le mogoča, ako se otresemo nemške centralistične birokracije in si moremo ustvariti lastno slovensko uradništvo in razumnost. Slovenci stojijo vsled pritiska birokracije na razvalinah svoje narodne kulture.

a) Slovenskega razumnosti razum duhovščine na Koroškem takorekoč ni. Slovenskih uradnikov, profesorjev, učiteljev, zdravnikov itd. v državi, deželni ali privatni službi je k večjemu 0,1% namesto 25-30%.

b) V deželnem šolskem svetu, v deželnem odboru, v trgovski zbornici, v deželnem kulturnem svetu ni slovenskega zastopnika, v državnem zboru so zdaj Slovenci brez zastopstva, kajti edini koroški državni poslanec je bil med vojsko uničen: v deželnem zboru jim ostane zdaj en sam zastopnik iz med 43.

c) Slovenci nimajo nobene srednje in mešanske šole, ostala jim je kot kuriozost še ena sama slovenska javna ljudska šola.

d) Po uradnem ljudskem štetju je padlo število koroških Slovencev v dobi 1880-1910 od 102.000 na 82.000, do čim bi se bilo moralo dvigniti število Slovencev v razmerju z naravnim ljudskim priraščanjem na 120.000. To so katastrofalne številke, ki kažejo na uničenje našega naroda.

e) Vsaka slovenska beseda mora v danih razmerah izginiti iz vseh uradov, iz vseh uradnih dopisov, iz vseh šol, iz celega javnega življenja.

IV. Kot katoliški duhovniki in dušni pastirji:
a) Odstanitev narodnih preprirov bi bila največjeja pomena za mirno vršenje dušnega pastirstva. Pravilna ločitev Slovencev in Nemcev bi na mah končala narodne prepire.

b) Dolgoletna brezpravnost je ponaževala koroške Slovence in jim zapustila želo pesimizma, kar je v slem kvar krščanstva, ki hoče vcepiti v človeško dušo duh vesele delavnosti, in ki oboja nasilno raznarodovanje kot krivico.

c) Dejstvo, da slovenskemu ljudstvu niti v ljudskih šolah na Koroškem ni dana priložnost, se izobraziti v materinem jeziku, zelo ovira slovenske duš-

ne pastirje, tako da ne morejo nuditi ljudstvu temeljite krščanske izobrazbe.

d) Dejstvo nadalje, da se na Koroškem vsled sistematičnega naseljevanja nemških uradniških družin (nemški sodniki, politični, davčni in finančni uradniki, železniški in poštni uradniki, učitelji) ustvarja na umeten način v slovenskih župnijah dvojezičnost, silno otežkuje dušno pastirovanje v šoli in v cerkvi.

Ob koncu pa izjavljajo slovenski duhovniki slovesno, da s svojo izjavo ne nameravajo kršiti niti najmanjše pravice drugih narodov: geslo samoodločbe pa naj se uporabi le v toliko, v kolikor je v popolnem skladu s moralo katoliške cerkve.

6. marca 1918.

Slede podpisli:

S Koroškega je prejel J. k. nadalje

sledeče izjave za majniško deklaracijo:

Slovenski duhovniki dekanije Smohor; župnija Sveče (občina Bistrica v Rožu, kraji: Spodnja Bistrica, Polana, Salo (43 podpisov), Sveče (125 podpisov), Zgornji kraji, Badine (77 podpisov), Mače (79 podpisov), Bistrica (23 podpisov), (skupno 347 podpisov); slovenski rudarji v Črni na Koroškem z navdušenjem pozdravljajo m. d. (796 podpisov) — žene in dekleta v Črni so poslale 437 podpisov preb. g. dr. Tavčarjevi v Ljubljano, tako da je vseh podpisov zavednih Slovencev in Slovenk v Črni lepo število 1233); »možje in mladeniči, žene in dekleta župnije Smihel nad Piiberkom pozdravljajo z navdušenim srcem, polnem narodne samozvesti pravično izjavo Jugoslovanskega kluba (sled 812 podpisov); z velikim navdušenjem se pridružujejo m. d. možje in mladeniči, žene in dekleta iz St. Jakoba v Rožu (1010 podpisov); istotako možje in fantje, žene in dekleta pri Devici Mariji na Jezeru z navdušenjem pozdravljajo m. d. (1186 podpisov); občinski odbor v Tolstevrhu pri Guštanju izjavlja soglasno in odločno, da se pridružuje m. d.

Nove rekvizicije žita.

Dunaj, 20. aprila. (Kor. urad.) Preskrba s kruhom in moko je radi dejstva, da so se vsled nakupa v domovini množine močno skrčile in da so tudi zaloge iz Romunije skoraj popolnoma izrabljene, sedaj tako težavna, da je treba do časa, ko dobimo pošiljateve iz Ukrajine, s katerimi pa moramo računati še le koncem maja, storiti korake, ki omogočajo dobiti one množine žita, ki so potrebne za splošno preskrbo, iz tuzemske produkcije. V državnem zakoniku objavljena odredba celokupnega ministrstva pooblašča vlado, da sme za zagotovitev preskrbe prebivalstva s kruhom in moko, potrebne množine žita in moke v okviru brez-pogojne potrebe zahtevati v domači deželi tudi potem, če bi se na ta način skrčile po dosedaj veljavnih predpisih poljedelcem odmerjene zaloge. Vlada se popolnoma zaveda dalekosežnosti te odredbe in žrtve, ki jih mora naložiti kmetovalstvu v interesu splošnosti. Vse pa tudi, da njen poziv kmetovalcem, naj dele razpoložljiva hranilna sredstva s sodržavljani v mestih, ne bo brezuspešen, posebno ker gre za časos, izposojeno prepuštevitev zalog, ki so za samovzdrževalce potrebne šele za poznejše čase in ki bodo do tedaj vrnjene iz dovozov iz Ukrajine. Ker sovražniki ne morejo izsiliti svojega načrta z orožjem, upajo edinole na posrečenje z vso strogostjo izvajane gospodarske vojne ob patriotizmu vsega prebivalstva in požrtvovalnosti poljedelstva se je dosedaj ta načrt ponesrečil. Vlada je zato prepričana, da se bo vse poljedelstvo odzvalo tudi temu novemu klicu in pomagalo domovini premagati zadnji in najtežji čas gospodarske vojne. Kmetovalci se gotovo zavedajo, da bi bile brez izpolnitve teh zahtev vse dosedanje žrtve zaman in da se je le v slučaju prstovoljne izročitve zalog mogoče izogniti vojaškim rekvizicijam. Ker zadevajo uvedeni koraki zaloge, ki so bile določene za kritje lastne potrebe, je samo pravično, če se nudi poljedelcem s priznanjem višjih prevzemnih cen delna odškodnina. Zato se pooblašča politična deželna mesta, da naj pri pravočasni dobavi novih kontigentov priznajo k veljavnim cenam žita za pšenico in rž še 15, za ječmen 13 in za koruzo 12 K za meterski stot. Zvišanje cene moke vsled tega ne bo nastopilo.

Prvi boj med Nemci in Amerikanci.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 20. aprila. (Kor. urad.)
Zapadno bojišče. Na bojnih frontah je ostalo delovanje infanterije omejeno na poizvedovanje. Močan ognjeni boj pri Wythaeete in pri Bailleulu. Med Scarpo in Sommo je artiljerijsko delovanje oživelo proti večeru. Ob Avri severozapadno Moreuilla se je stopnjevalo čez dan. V Vogezih jugozapadno Markircha nam je dal uspešen sunek v so-vražne järke nekaj vjetnikov. — Z drugih bojišč nič novega. — v. Ludendorff.

Berolin, 21. aprila. (Kor. urad.)

Zapadno bojišče. Skupina prestolonaslednika Ruprehta in nemškega prestolonaslednika. Na bojnih frontah je imelo obojestransko izvidno delovanje za posledico silne infanterijske boje. Pri La Basséeju, Lensu in Albertu živahno streljanje. Tudi med Avro in Oiso je bilo artiljerijsko delovanje na mnogih točkah živahno. Skupini v. Gallwitz in v. Ludendorff. Med Moso in Moslo so napadli dolenesaksonski bataljoni Amerikance v njihovih pozicijah pri Seichepreyju. Zajurili so kralj ter sunili do 2 km globoko v sovražno črto. Slabotnejše sovražne protisunke smo zavrnili ter preprečili močnejše poskuse sovražne napade s tem, da smo potlačili prihajajoče in pripravljene čete. Ponoči smo potegnili svoje napadalne čete nazaj, ko smo razdelili sovražne naprave. Izgube Amerikancev na municijski so izredno velike. Vjeli smo 163 Amerikancev, med njimi 5 častnikov, ter vplenili 25 strojnih pušk. Severozapadno od Morvillu smo v bojih v predpolju vjeli več Francozov. Rittmister baron Richthofen je dosegel na čelu preizkušene letalske skupine št. 11 svojo 79. in 80. poročnik Buckler svojo 31. zmago v zraku.

Vzhodno bojišče. Ukrajina. Ko smo premagali sovražni odpor pri Perekopu in Kart Kasaku, so si odprle naše čete pot v Krim.

Makedonska fronta. Živahno so-

vražno delovanje zapadno od Dojran-skega jezera in v ravnini Struma. — v. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 21. aprila. (Kor. urad.) Z bojišč ničesar novega.

Dunaj, 21. aprila. »Telegraaf« z dne 16. aprila piše: Zadnje dni je do-spele mnogo avstrijskih vo-jakov v Belgijo. Dolgi vlaki so šli skozi Liege. Tudi v Anvers in Gentu je mnogo Avstrijcev.

Berolin, 20. aprila. (Koresp. urad.) Na flandrijski fronti se od ure do ure ojača-je sovražni odpor. V loku pri Ypresu so Nemci zopet nekoliko napredovali. Angleško - belgijske čete so se močno upirale za potokom Steen. Pri Wythaeetu so posku-sili Angleži s pomočjo francoskih divizij zopet zavzeti izgubljene višine. Nemski uni-čevalni ogenj je preprečil za 18. aprila do-poldne nameravani napad. Opoldne je po-skušil sovražnik nov napad, ki se je v nemškem ognju popolnoma zlomil. Pri Wythaeetu so Nemci vplenili več težkih to-pov, med njimi en top kalibra 405 cm in en možnar kalibra 38 cm.

Berolin, 20. aprila. (Koresp. ur.) Ze nekaj časa je naznanjalo francosko artilje-rijsko delovanje od Dumeina do Montdi-diera napade. Dne 18. aprila ob 4.5. zjutraj se je ogenj na široki fronti stopnjeval. Več francoskih divizij je moralo izvršiti na delu fronte od Dumeina do Maillyja, ki so ga prevzele od Angležev, napad. Ob 6. uri 50 minut zjutraj se je pričel napad v gostih va-lovih. Vzhodno od Avre je izvršila franco-ska infanterija iz doline sunek, prijel jo je pa uničujoči ogenj ter ni mogla dospeti do nemških črt. Pozicije so ostale do zadnje v nemških rokah. Brezuspešen napad je stal Francoze silno mnogo krvi. V srednjem odseku od Avre in severo - vzhodno od Rouvrela so se Francozi najbolj trudili. Po-srečilo se jim je samo časno vdreti v vas Castel. Energičen protisunek jih je vrgel zopet ven. Tako Francozi niso imeli nobe-nega taktičnega uspeha. Namen, uničiti nemške baterije v dolini Avre s plinom, se je ponesrečil. Dan se je končal s popolno zmago Nemcev, ki so zavrnili francoski na-pad ter prizadali sovražniku silno težke krvave izgube.

Curik, 21. aprila. »Morgenzeitung« po-roča: Nemške čete stoje le eno uro pred Ypresom. Vse govori za to, da se bo An-glezem komaj posrečilo Ypres držati. Nem-ska vojska direktno ogroža Anglezem po-vratek. Vsa pota stoje pod najtežjim nem-skim ognjem.

London, 20. aprila. (Kor. ur.) Speci-jalni poročevalci Reuterskega urada pri angleški armadi piše, da je prepričan, da

Nemci večine svojih uspehov niso dosegli v boju, marveč da so jim Angličje prepustili to ozemlje, ker so se iz strateških osirot umaknili.

Berna, 20. aprila. »Bernerbund« pravi, da so izgubili Francozi in Angličje od početka nemške ofenzive kakih 400.000 mož in najmanj 1500 topov.

Basel, 20. aprila. Orlando je izjavil po otvoritvi zbornice, da bodo italijanski polki v kratkem odšli v Picardijo in na Flandrsko.

Berolina, 20. aprila. »Tagblatt« poroča iz Rotterdam: Reuterjev poročevalec pri angleški vojski je izvedel od poveljnika francoskih čet v odseku Olise, da razpolaga Nemci še vedno z rezervami, ki sploh še niso prišle v boj. Del teh rezerv se nahaja na Francoskem. Zato se bo bitka nadaljevala in je pričakovati še nadaljnih nemških sunkov.

Lugano, 20. aprila. Pariški poročevalec »Secola« poroča, da se je upanje, da bo mogoče sovražnika zadržati, žal, izločilo. Nemci vodijo kljub svojim neprestanim težkim izgubam in neuspehom še vedno nove divizije v boj. Položaj je zelo resen, kljub temu pa se ne sme izgubiti upanje na zmago.

Amsterdam, 20. aprila. (Kor. urad.) K Halgovega dnevnemu povelju z dne 12. aprila pravi »Daily News«: Noben Angličan ne more brati Halgovega oklica na čete, ne da bi ga pretreslo. Anglički general ne govori lahkomišelnosti, če pravi svojim ljudem, da se mora vsaka pozicija držati do zadnjega moža, da se ne sme umikati in da se bori s hrbrtom ob zidu. Vzroki za te besede Halga leže v zemljvidu bitke. Sovražnik stoji pri Baileulu na pol poti na Hazebruk. Zdi se, da so naše postojanke na višinskem hrbtu pri Messinesu obkoljene. Vsa severna armada visi v zraku. Silno ogrožene so njene zveze. Bedasto bi bilo misliti, da položaj ni resen in da katastrofa ni mogoča. Če bi prišlo do katastrofe, bi bila taka, da bi pred njo izgubilo vse drugo, kar se je zgodilo v tej vojni.

Angleški listi z dne 13. aprila pravijo o vojnem položaju po »avtoritativni informaciji«: Izguba tal v izmeri 7 milj nad Armentieresom bi sama ob sebi ne bila resna stvar. Tu pa drže Angličje posebno ozko ozemlje med fronto in obalo, kjer leži cela vrsta važnih točk zlasti postaj. Zato je bilo smatrati tu nemško prodiranje 7 milj globoko za mnogo bolj grozeče, kakor je bilo 15 milj globoko prodiranje sovražnika ob Sommi. Položaj nas stavi torej zopet pred odločilno krizo. Sovražnik stoji nedaleč od Baileula, ki je važno železniško križišče za našo fronto pri Messinesu. Sovražnik prodira proti Hazebruku in razvija močno ofenzivo v smeri na Bethune.

Berolin, 20. aprila. Angleško javno mnenje občuti resnost angleškega položaja na severni fronti v celom obsegu. Ljudstvo razume prav dobro, da je stopila bitka z izgubo Baileula v odločilni štadij.

Rotterdam, 20. aprila. General Halg je preloži stališče angleškega vrhovnega poveljstva od Saint Omerja v Calais.

Haag, 20. aprila. Sedem dni že gori Reims izjemni predmeti. Razen ene ceste, kjer stoji še razvaline hiš, o mestu ni videti ničesar več kot sama puščava kamena.

Dunaj, 20. aprila. Na zapadnem bojišču so nastopili po dnevi boj zopet dnevi zbiranja. Presenetljivi sunek armad generalov Armata in Quasa je dal našemu zavezniku velike uspehe. Spomniti je na Ludendorffove besede, da je treba naprej sovražnika omehčati, potem pride odločilni udarec.

Berolin, 20. aprila. V loku pri Ypresu severno od Saint Julienna in južno od Fortuna prodirajo angleške oddelke smo zavrnili. Pustili so na bojišču mnogo mrtvih in ranjenih. Vjeli smo dva častnika in številne vojake. Pri Witthetu in v loku Lyse zlasti med Baileulom in v okolici Mervilla močno streljanje. Južno od Scarpe so bile sovražne patrulje zelo delavne. Ob 8. zvečer se je pričel tam močan artiljerijski ogenj na nemške pozicije ter se je položoma ojačil med reko in cesto Arras-Cambrai. Ob 11.00 zvečer so Angličje z močnimi oddelki napadli Thillovi. Uspešna nemška obramba pa jim je prizadejala krvav poraz.

Stockholm, 20. aprila. Iz dobro podučenežega vira se zadržuje, da je zbrano vse angleško transportno brodograd v Kanalu, da spravi vojsko domov, če bi se porazi obnovili.

London, 19. aprila. (Kor. urad.) Lord Robert Cecil je izjavil v nekem govoru: Sedanja kriza v vojni je resnejša, kakor katerakoli prej. Ne bojim se izida, toda noben trenutek ni bil tako usoden, kakor ravno sedanj. Napadno bi bilo misliti, da je bitka končana. Nedolžen čas leži še pred mano. Nikdo ne more reči, kako dolgo bo bitka še trajala. Nečemo podcenjevati sovražnikov. Oni imajo veliko prednost, da so se 50 let pripravljali na vojno. Ne smemo pozabiti, da stojimo v tem trenutku pred orjaško nalogo. Ne samo nemško izvežbanje, marveč tudi geografska lega daje Nemčiji veliko prednost in končno imajo Nemci vsaj na zapadni fronti veliko prednost enotnega vrhovnega poveljstva.

Zeneva, 20. aprila. General Foch se je razvil o nemški ofenzivi napram vojnemu poročevalcu Barzinju: Valovi Nemcev se razbijajo ob naših skalah. Mi jih ne zadržujemo samo, marveč imamo še bogate vire. Naše rezerve so skoro že nedotaknjene.

Nemški dalekosežni topovi.

Haag, 20. aprila. Pariški časopis je dobilo sedaj potrdilo, da je prekinjenje obstreljevanja z dalekosežnim nemškim topom posledica delovanja francoskih obrambnih artiljerij in da je pričakovati od njih delovanja najboljših uspehov.

Ojačenja za entento.

London, 20. aprila. (Kor. urad.) Indijski nacionalistični kongres je izjavil v brzojavki ministrskemu predsedniku in podkralju v Delhiju, da more postaviti Indija sama še do 10 milijonov vojakov.

Washington, 19. aprila. (Kor. urad.) Maršal Clowder je nasvetoval mobilizacijo vseh moških med 18. in 50. letom. Načrt se bo predložil parlamentu.

Amsterdam, 21. aprila. (Kor. urad.) Iz Batavije poročajo: Ni verjetno, da bi Japonska mobilizirala. Japonska ni prav nič vznemirjena vsled nastopa boljševikov.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

19. aprila zjutraj. Sovražne napade južno od Kemmela, o katerih smo včeraj zjutraj poročali, smo uspešno zavrnili. Obojestransko artiljerijsko delovanje. Sicer je potekla noč na vsej angleški fronti razmeroma mirno. Sedaj je doznano, da so se udeležili brezuspešnih napadov polki 6 raznih divizij pri napadih v odseku Given-

chy. Boj v tej pokrajini in na drugih delih te fronte se je končal z zavrnitvijo sovražnika, ki se je mogel ustaviti v majhnih količinah naših obrambnih črt. Sovražnikove izgube so bile ves dan zelo velike.

20. aprila zjutraj. Pozno zvečer izvršeni protinapad naše prve divizije je vrzel sovražnika iz onih točk predpisane obrambne črte v okolici Givenchyja in Festuberta, ki jih je bil dne 18. aprila s težkimi izgubami zavzel. Protinapad je dosegel svoj namen. Obnovili smo svoje pozicije.

20. aprila zvečer. Južno od Hebuterna in južno od Scarpe smo izvršili danes zjutraj manjša podvzeta. Svoje črte smo potisnili lahko naprej ter vplenili tri strojne puške. Sovražna artiljerija je delovala pri Ayettu in južno od kanala La Basée. Sicer ni z angleške fronte ničesar poročati.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

19. aprila popoldne. Precej silno obojestransko obstreljevanje na črti Castel - Mailly - Renneval. Tekom noči smo vrgli več sovražnih oddelkov s strojnimi puškami nazaj. Vjeli smo 650 mož, med njimi 20 častnikov. Severno od Bezomvauxa se nam je posrečil nenaden napad. Pripehili smo več vjetih nazaj. Časih streljanje na ostali fronti.

Z ostalih bojišč.

NASE URADNO POROČILO.

Dunaj, 20. aprila. (Kor. urad.) Na italijanskem bojišču je slabo vrme omejit bojnega delovanja. — Seif g. št.

Dunaj, 21. aprila. (Kor. urad.)

Na jugozapadni fronti je na mnogih točkah artiljerijski boj oživel, obenem tudi izvidno delovanje. Stotnik Brumovski je dosegel v boju v zraku svojo 29. zmago. — Seif gen. štaba.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 18. aprila. Kavkaška fronta. Zavzeli smo Bascala in Delr. Sedaj imamo zopet v rokah sandžak Bajazid in vilajet Van. Boli proti severu so zasedle naše čete Karakilise.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

19. aprila. Pri Bratindolu severno od Bitolja in na več točkah vzhodno od Crne je bilo obojestransko delovanje nekaj časa zelo živahno. Zapadno Vardarja so pregnale naše čete močno francosko patruljo. Jugozapadno od Dojra na se je ojačil sovražni artiljerijski ogenj. Proti večeru je poskusilo več angleških pehotnih oddelkov približati se našim jarkom južno od Dojra, naš oženi pa jih je pregnal. Ob Dolenji Strumi boji patrulji, tekom katerih smo vjeli več Angležev, med njimi enega častnika.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

19. aprila. V asijski kotlini so izvršili angleški oddelki uspešne sunkne proti prednjim postojankam, prizadejali sovražniku občutne izgube in vjeli 22 mož. Sovražne patrulje, ki so prodirale proti našim črtam na Corno di Gaventu in asijski planoti, so bile odbite. Na vsej fronti delovanje topov s presledki. Angličje so sestrelili eno letalo.

BOJ V VLADIVOSTOKU.

London, 20. aprila. »Daily Mail« poroča dne 10. aprila iz Tokija: Včeraj zvečer so boljševiške čete streljale na japonske mornarje. Japonski mornarji so odgovorili in prišlo je do boja. Japonci niso imeli nobenih izgub.

Ob ameriški obali.

Berolin, 20. aprila. (Kor. urad.) Glasom ameriške brzojavke francoskih listov je odredilo ameriško vojni ministrstvo, da morajo hidroplani stražiti vso ameriško obalo.

Pritisk entente na neutralske postaja vedno hušji.

Malmö, 21. aprila. (Kor. urad.) »Syt Svenska Dagbladet« izve iz zanesljivega vira, da je stavila Amerika pri pogajanjih z Norveško novo zahtevo: Izvoz Norveške naj se postavi pod kontrollo ameriških uradnikov. Z Norveško naj se torej ravna nekako kakor z vazalsko državo s tujimi uradniki v pristaniščih, ki kontrolirajo izvoz dežele.

Afera cesarjevega pisma.

Pariz, 19. aprila. (Kor. urad.) Objavlja se tole uradno poročilo: 3 senatne komisije za zunanje zadeve armade in mornarice so si izbrale danes in sprejele izjave ministrskega predsednika Clemenceaua, ki je prišel v spremstvu zunanega ministra Pichona. Izjave so se tikale diplomatskih dogodkov, ki jih je bil povzročil grof Czernin. Ko so ministri odšli, je podal Ribot podrobno poročilo o dejstvih, ki so se dogodila za časa njegovega predsedstva. Predno je Clemenceau zapustil dvorano je izročil skupni komisiji akte, ki naj podpirajo njegovo izjavo. Zbornična komisija za zunanje zadeve je preiskala akte ter postavila na zahtevo Francina, Boissons 5 členski pododsek z iaročilom, da naj določi besedilo vprašanj glede zaslišani, ki naj se v kratkem prične. Pododsek se bo sestel jutri.

Politične vesti.

— Šusteršičev dnevnik se bo imenoval »Novice«. Urejevali ga bodo mons. Lampé, dr. Pegan in Ivan Štef. Vlada je obljubila najizdatnejšo podporo, ker smatra Šusteršičeva podjetja za edino »patriotična«. Zanimivo je, da je bil papir za nov list takoj na razpolago, akoravno vlada baš sedaj tako veliko pomanjkanje časopisnega papirja, da ga nova podjetja sploh ne dobe in sicer za nobeno ceno ne. »Novice« bodo gojile, kakor se nam poroča, posebno intimitne stike z deželno vlado in policijo. To zavezništvo je za nje najnaravnejše. — Izjava koroške slovenske duhovščine za deklaracijo. Na drugem mestu objavljamo izjavo koroške slovenske

duhovščine, ki z državnega, narodnega, pokrajinskega in verskega stališča utemeljuje, zakaj se upajo duhovniki našega zatiranega ljudstva na Koroškem pridržati majniški deklaraciji. Kdor pomisli, kakšne razmere vladajo na Koroškem, kjer se vsakdo, ki se upa izreči za našo narodno stvar, izpostavlja očitku veleizdajništva, ta bo razumel, da je koroška slovenska duhovščina svojo izjavo podrobno utemeljila. Najinteresnejše pa je dejstvo, da je izšla ta izjava šest dni potem, ko je celovški škof Heiter izdal svoje znano pastirsko pismo na svojo slovensko duhovščino, v katerem prepoveduje vsako agitacijo za majniško deklaracijo, zlasti pa nabiranje podpisov. Isti škof Heiter (trd Nemec) je, kakor smo izvedeli, ne dolgo pred tem pismom imel takrat pripravljeno izjavo koroške slovenske duhovščine v rokah, jo je preštudiral in odobrili, da pripoveduje se, da mu je bila v nekaterih točkah še premila. Par dni na to pa je škof Heiter izdal svoje zaupno pismo! Kakor nam poročajo, se je to zgodilo na pritisk deželne vlade, katere načelnik deželni predsednik grof Lodron je seveda (kakor na Koroškem ni drugače pričakovati), zvest nemški radikalec. Slovenska duhovščina je uvaževala, da je škof po Lodronovem nasvetu zaropotal proti deklaraciji, katere upravičenost je še par dni pred tem moral priznati, in je zbrala podpise pod izjavo, katero je potem poslala Jugoslovanskemu klubu na Dunaj.

— Kjer naš jezik nič ne velja, tam tudi mi nič ne veljamo. »Edinost« poroča, da begunski oddelki namestništvenega svetnika v Trstu v ulici Sanita odgovarja na slovenske vloge največ nemško, pa tudi italijansko, samo slovensko ne. Tako je v Trstu, tako je v Gorici, kjer se obračamo zlasti proti goriskemu magistratu, ki rešuje slovenske vloge po italijansko, nemško pa po nemško, slovensčine pa ne pozna. To dosledno preziranje slovenskega jezika, to dosledno žaljenje ogromne večine prebivalstva v Primorju pod sladkobesednim Fries-Skenejem nam jasno pravi, koliko nas cenijo. Kjer naš jezik nič ne velja, tam tudi mi nič ne veljamo. Obnovljevalna akcija na Gorškem nam to zadostno potrjuje. Nemci jo imajo v rokah in po nemško jo hočejo izvesti. Na svojih lastnih tleh se moramo Slovenci boriti za svoj obstoj po tolikih žrtvah, ki smo jih doprinesli tekom vojne. Tako nas plačujejo za našo prelito kri in izkazano vdanost. Toda ako tudi sedaj še nič ne veljamo, po bomo. Trdna je naša volja in ta vodi v Jugoslavijo, kjer bo vladal v uradih naš jezik.

— Radičeva izjava. Na kratko smo že omenili izjavo poslanca v hrvaškem saboru Stjepana Radiča, ki jo je podal v Pragi. Izjava se glasi v celoti: Ne samo v hrvaški, marveč tudi v češki javnosti se je razširilo in utrdilo napačno mišljenje, da hrvaška kmečka stranka deluje v neakem posebnem bloku, s stranko prava (Frankovci) pa smatram za potrebno, da takoj po svojem dohodu v Prago najodločnejše izjavim to-le: 1. Hrvatska ljudska kmečka stranka, kateri sem predsednik od njenega početka leta 1905., je bila samo in edino v saborski kooperaciji s stranko prava in to edino v svrhu pobijanja madžarske hegemonije na Hrvaškem in pobijanja prevelike popustljivosti današnje koalicijske - unionistične saborske večine. 2. Ker stranka prava (Frankovci) tudi v današnjem usodepolnem času, ko se je grof Czernin najbrezobzirnejše izjavil za brezpogojno hegemonijo nemško - madžarske manjšine nad slovensko večino in donavski državi in sploh v zunanji politiki zavzema istotako nemško - madžarsko stališče, s tem trenutkom pretrgam tudi vsako saborsko kooperacijo, katero sem sam izvajal samo od slučaja do slučaja v svrhu, ki je gori označena. Hrvatska kmečka stranka bo tudi v bodoče kakor doslej, samo brez vsakršnega nespoznazuma, vršila politiko popolnega jedinstva Hrvatov, Slovencev in Srbov na temelju popolne ravnopravnosti teh treh plemen v zmislu osnovnih programnih točk hrvaške kmečke stranke iz leta 1905 in v skladu s pravico brezpogojne demokratične samoodločbe narodov. V Zlati slovenski Pragi na predvečer narodne samoodločbe (13. aprila 1918.). — Stjepan Radič.

— Politični shodi v Pragi prepovedani. Praška policija je prepovedala vse za prihodnje dni naznanjene češke politične shode in sestanke.

— Slovenski lantje kot Alpenländeri. Schriftleitung des Kriegsalbums in Judenburgu prosi za prispevke für das alpenländische Inf. Rgt. Nr. 17. Prej so naš slavniti slovenski pešpolk cesarjevi št. 17 vsaj nazivali krainisches Inf. Rgt., sedaj smo pa postali na komandno nemškega Volksrata alpenländisches Regiment.

— Minister za javna dela na Koroškem. Minister za javna dela Homan se mudi na Koroškem, kjer je prisostvoval v Celovcu ustanovni seji deželnega sveta za gospodarsko obnovo Koroške in si je ogledal po vojni opustošene kraje.

— Še en »Volkstag« v Gradcu. Dne 28. t. m. bo v Gradcu, najbrže zopet v Stefanijski dvorani, še en »Volkstag« z dnevnim redom: »Stiske nemškega naroda in dolžnost obrambe«. Jokali bodo za Czerninom in se ogrevali za Nemčijo. Zadij je bil shod v Stefanijski dvorani precej piškav, morda tudi to pot ne bo boljši.

— Nemško - nacionalna burja. Nemški nacionalci na Stajerskem in Koroškem so zvarili hudo izjavo, v kateri prelivajo grenke solze za Czerninom, tem »dalekovidnim državnikom«, in grozijo državi z »viharjem povsodi po nemških deželah. Prepričani so, da imajo Nemci od sedanjih nevdarjih razmerah v Avstriji skrbeti za svoj dom, skrb za državo, ogroženo

po notranjih sovražnikih, pa imajo prepustiti vladi, katero zadene odgovornost za vse, kar bo prišlo.« Tožijo, da so kljub nezastavljenim žrtvam na severu in jugu izročeni brezmejnemu divljanju državni sovražnih panslavistov. Njihove izjave so tako hude, da je moral v soboto v »Tagespost« državni pravdnik »patrijote« prijeti po § 63 — konfiscirati jim izjavo radi zločina razžaljenja veličanstva. »Arbeiterwille« se norčuje iz nemških nacionalcev, imenuje njihova klaverna društva, ki štejejo komaj po par članov, »Schnakervereine«, ki se drznoje markirati javno mnenje, in izjavja: Sicer pa spominjajo ti dobri ljudje na malikovalce, ki so pretepli svojega malika, kakorhitro jim ne izpolnjuje njihovih želja. Pa se bodo že umirili. Par odlikovanj, par fraz Seidlerjevih in Burianovih kot nadomestek za olje na razburkane valove in gospoda bo zopet mirna, pa bo zahtevala znova kakor otrok svojo igračo, vislice za slovenske veleizdajalce s svojo samopogojno državno in dinastično zvestobo...

— Zgornještatersko nemstvo. Za okrožno sodnijo v Ljubnem (Leoben) so izzrebrani kot porotniki med drugimi naslednji nemški možje: Josip Karavagna, Anton Sostil, Alojzij Polž, Josip Kačnik, Anton Pistotnik, Fridolin Cerny, Friderik Faflik, Anton Polž, Anton Tomazin ter Ludovik Vošič. — Graška teška »Tagespost« objavlja v enih zadnjih števil 8 parte listov. Med temi najdemo edino eno nemško ime umrlega. Ostali sedmi partelisti se pa glase: 1.) Mar. Spitra, roj. pl. Knapič. Podpisani so: žalujoči: Irena Spitra, rojena Stepišnik; Marija Spitra, roj. pl. Knapič; Sofija, rojena Francić; Ana Spitra, rojena pl. Knapič. 2.) Hilda Škerjanc, modistka. 3.) Albert Zahradnik, tehnik. 4.) Jakob Stah, bivši trgovec. 5.) Josip Paurič, krojač. 6.) Hans Bobač, vojak. 7.) Josefa Cerčar, delavka. — Vsi iz Gradca.

— Jugoslovanski dnevnik v Splitu. Iz Splita poročajo: Priprave za novi dnevnik so izvršene in »Nova doba« bo pričela izhajati menda že 1. majnika. Za list vlada v celi Dalmaciji veliko zanimanje.

— Obustava zagrebških dnevnikov? Iz Zagreba nam poročajo 20. t. m.: Kriza v tiskarnah se je zadnje dni poostрила in računati je s tem, da bodo stavci 22. t. m. prešli iz pasivne resistance v splošni štrajk. V tem slučaju je računati z daljšim prenehanjem vseh zagrebških listov.

— Baron Gautsch umrl. Dunaj, 20. aprila. (Kor. urad.) Bivši ministrski predsednik član gosposke zbornice in predsednik vrhovnega računskega zbora baron Gautsch je danes jutraj, zadet od kapi, v 58. letu umrl. — Baron Gautsch je bil še včeraj zvečer od 11. razgovarjal s svojim sinom baronom Gautschem. Danes jutraj ga je našla hišna mrtvega v njegovi spalnici na tleh.

— Czerninovo perilo. »Reichspost« prinaša »zanesljivo podučene posebne strani sliko razmer, ki so povzročile izpremembo oseb v zunanjem uradu. List pravi: »Mnenje, da je bil grof Czernin odpuščen, je popolnoma napačno (!). Odstopil je izključno iz tega vzroka, ker je vedel, da je krona v posameznih političnih vprašanjih drugega mnenja, kakor on. Nasprotstva so obstojala izključno v detaljih zunanje politike in niso od včeraj in predvčerajšnjem, marveč se gojijo deloma meseca nazaj. Tako je n. pr. holmsko vprašanje povzročilo nezadovoljstvo, ker pod pritiskom takratnih razmer ni bilo prilanjeno monarhijski, da je prišla v spore, ki bi se bili morda dali preprečiti. Aktualna so bila nasprotstva v naziranjih o podrobnostih pri mirovnih pogajanjih z Rumunsko. V uradnem poročilu se je dolgo trajanje pogajanj upravičilo s tem, da je treba najprej ne samo med zaveznicami, marveč tudi med Avstrijo in Ogrsko doseči sporazum v gospodarsko-političnih vprašanjih. S tem je označena ena stran težko. Z drugo stranjo se je bavilo nemško časopisje iz rajha, ki je očitalo grofu Czerninu, da se je skliceval na princip nevmešavanja in da ni hotel pri mirovnih vprašanjih govoriti o dinastiji, nasprotno, da je obiskal kralja Ferdinanda in tako osebno nastopil za njegovo priznanje in za to, da ostane na prestolu. Da pri tem grof Czernin ni imel soglasja s krono, se bo najbrže že v najkrajšem času pokazalo v posebnem dogodku. Nesporazumljenj enakega značaja je bilo več, nikdar in na noben način pa niso prišli temelji naše zunanje politike v poštev. Da se je grof Czernin odločil odstopiti, ni morda samo posledica osebne indispozicije, marveč tudi posledica dejstva, da so se morala vprašanja, o katerih so obstojala nasprotstva, rešiti.

— Kdo je potvoril pismo cesarja Karla? Kakor znano, je zunanje ministrstvo izjavilo, da tekst cesarjevega mirovnega pisma, ki ga je objavila francoska vlada, ne odgovarja originalu in da je potvorjen. Na Dunaju in v Berlinu pa so takoj izjavili, da je na drugi strani zelo neverjetno, da bi bila francoska vlada sama potvorila cesarjeve besede in izrekla se je domneva, da se je falsifikacija izvršila neke na potu in sicer ali z Dunaja k princu Sikstu ali pa potem, ko je princ Sikst izročil pismo nekemu prijatelju, da ga predloži predsedniku francoske republike. To domnevo potrjuje sedaj »Az Est« v senzacionalnem razkritju, ki ga priobčuje iz informiranih dunajskih krogov. »Az Est« trdi, da je bilo cesarjevo pismo potvorjeno že na Dunaju. Cesar da je pismo skliciral v nemškem jeziku ter ga je nato izročil cesarjicemu spovedniku francoskemu patru Museyllu, da ga prevede. Pater Museyl je one stavke, v katerih govori cesar o Alzaciji-Loreni, potvoril s tem, da je zlasti pred besedo »aspiracije« postavil besedo »pravice«. Tako potvorjeno pismo da je bilo potem poslano preko Švicarske princu

Sikstu. (Stvar izgleda hudo madžarsko-racarsko. »Az Est« predstavlja stvar tako, kakor da bi cesar ne znal francosko, akoravno je znano, da se v cesarski rodbini zelo mnogo govori francoski in italijanski! — Op. ur.)

— Nemški socialni demokrati o imenovanju barona Buriana. »Vorwärts«, glavno glasilo oficijalne nemške soc. dem. stranke, piše povodom imenovanja barona Buriana za zunanjega ministra: Burianov program se da na kratko izraziti v besedah: V zvezi z Nemčijo do mira! Pri tem miru mora Ogrska dobro opraviti, v drugi vrsti pa seveda tudi Avstrija, katere zunanjo politiko skupni minister upravlja obenem. Jugoslavozi z Burianovim prijateljstvom ne morejo računati, ker so nevarni madžarski nadvladi na Ogrskem, s posebnim sovraštvom pa ne Italijani, ker se interesi Italije in Ogrske nikjer neposredno ne zadevajo. V Avstriji ne bodo niti Slovani, niti Nemci posebno zadovoljni, da je vodstvo zunanje politike prešlo zopet v madžarske roke. Povrnitev Tiszovih mož do oblasti je v ozki zvezi z ogrsko vladno krizo. Wekerlejevo volilno preosnovno ministrstvo, ki se je Tisza proti njemu bojeval, je sklenilo demisijsirati, ker od kralja Karla ni dobilo pooblastila, razpisati volitve, ki naj bi od Vaszonyja izdelani volilni predlogi priskebele večino. Kandidat bloka dosedanje vladne stranke (ki se pa ni mogel opirati na parlamentarno večino) ni bil Burian, nego grof Andrássy, Burian pa je Tiszov kandidat. Uspeh dvojne krize se torej lahko ugotovi tako-le: Tiszova stranka prevzame zopet vodstvo državnih poslov na zunanji in si utrdi pozicijo na znotraj. To premeno stvari je mladi monarh odločil sam, ko je Buriana zopet poklical in odredil Wekerlu pooblastilo za razpust ogrske državne zbornice. Nemčija bo pozdravila povrnitev izkušnega zastopnika zvezne politike, na Avstro - Ogrskem pa razen ožega kroga Tiszovega ne bo navdušenja zanj.

— Demisijsa ogrskega kabineta sprejeta. Iz Budimpešte poročajo, da je cesar dne 19. aprila sprejel demisijsko skupnega ogrskega ministrstva ter odredil, da vodijo posamezni ministri svoje posle naprej tako dolgo, da bo imenovan nov kabinet.

— Madžarski socialisti proti Burianu. Iz Budimpešte poročajo, da vidi ogrsko delavstvo v imenovanju Buriana zunanjim ministrom odgojenje volilne reforme, to je atentat na svoj obstanek, in se hoče radi tega združiti z demokratičnim meščanstvom proti novemu zunanjemu ministru.

— Demonstracijski štrajk v Budimpešti. V notranjem ogrskem ministrstvu se je vršila v soboto konferenca, v kateri se je sklenilo, da se pristupi za danes določeni demonstracijski štrajk delavcev za volilno pravico. Demonstracija utegne biti izpozantna, ker se je udeležilo vse organizirano delavstvo, okoli 100.000 oseb. Ob pol 12. danes so bili zaprti vsi obrati v mestu in popoldne so zaprti trgovine in celo kavarne.

— Sporočilo ententnih socialistov. socialistnim demokratom centralnih držav. Berolinski »Vorwärts« prijavlja iz pariške »Humanité« sporočilo ententnih socialistov socialistom centralnih držav. Sporočilo se nanaša na memorandum socialistične konference meseca februarja t. l. v Londonu, ki pravi, da nima vzroka sklicavati splošnega socialističnega kongresa, ako bi njegov cilj načelno ne bil zagotoviti. Zato se socialisti cent. držav pozivljajo, da se odkrito izjavljajo o svojih mirovnih ciljih. Nato se bo po možnosti ugotovilo, ako »med socialisti obeh skupin obstoji načelna edinstvenost, da se omogoči skupna akcija proti imperializmu in za demokratični mir.« Končno se opozarja na mirovne sklepe na vzhodu, pri katerih je potrjena samoodločena pravica. V interesu vseh delavskih slojev je, da se zavarujejo proti takim dogodkom.

— Nemška Südmarka je kakor znano nepolitično društvo. Za »okrepitev« svojega delovanja ima celo vrsto potovalnih učiteljev, ki so deloma v to svrhu oproščeni vojaščine. Ti potovalni učitelji prireajo zlasti po jugoslovanskih pomembnih krajih posebna zborovanja, kjer predavajo navadno o »svetovni vojni in o ustanavljanju vojaških domov in naselbin«. O teh predavanjih pride le malo v javnost, zato bo čitatelje interesiralo, kaj pravzaprav imajo ti potovalni učitelji povedati svojim poslušalcem o »vojaških domovih«. Dne 6. t. m. se je vršilo tako zborovanje nepolitičnega društva »Südmark« v Velikovicu in tam je govoril, kakor poročajo celovške »Freie Stimmen« potovalni učitelj Hoyer m. dr. tudi to-le: Ko so v 12. stoletju naši prvi vojaki skupno z nemškimi brati porazili Italijane, so češki in slovenski listi predržno pisali: Doli z Nemčijo! Prav zares, denar angleškega ministra za propagando je pri nas dobro učinkoval. In naša vlada se ni upala to sodrogo postaviti na mrzlo. Ne le par Masarykov se potepa po deželi, na tisoče jih je. Nekd češki praporščak je povzročil, da je padla Gorica. Češke zločinske roke so raztrgale Franc Jožefovo železnico ter so izvršile napad na Skodove tovarne. Na jugu se potepajo panslavistični hulašci. Korošec in njegovi agitirajo za jugoslovansko državo, ki jo zahteva Lloyd George. Korošec opravila to, kar hoče Lloyd George, smatra ga je torej za plačnika Anglije. Hvala Czerninu, da je nas Nemce in Madžare poklical na pomoč, da mu pomagamo tretji natoizdajniški strup itd. Govornik je nato postavil »nekatero mirovno cilje« n. pr. aneksijo italijanskega ozemlja do Tilmenta ter je prešel k predmetu svojega govora z besedami: Zum Schlusse von den Kriegsheimstätten povdarjajo, da se mora predvsem sistematično urediti naseljevanje nemških iz vojne se vračajočih vojakov...

Sedaj si predstavljamo potovalnega učitelja slovenske C. M. dužbe in posledice podobnega govora za naše obredno društvo!

— Nad 14^{1/2} milijard nemškega vojnega posojila. Iz Berlina poročajo 20. aprila, da je dalo 8. nemško vojno posojilo brez zamene starejših posojil 14550 milijonov mark. V tej svoti še ni všteti podpirajočih vojakov.

— Cesarjevo pismo v italijanskem parlamentu. Iz Berlina: V rimskih političnih krogih se govori, da bo o zadevi cesarjevega pisma govora tudi v italijanskem parlamentu. Poslanec Ferrari boče vprašati Sonnino, ali je Francija pri svojih razpravah o mirovni možnosti povdajala interese Italije.

— Sonnino o Clemenceauovih mirovni pogajanjih. Rim, 21. aprila. (Agencija Stefani.) Koncem včerajšnje seje poslanske zbornice je prošil zunanji minister Sonnino poslanca Cirianija, naj ne vztraja na pogajanjih, ki so bila zadnji čas predmet mednarodne polemike. Interes poslancev na vprašanjih v polemiki med Clemenceaum in avstro-ogrsko vlado razume, v javnem interesu mora sicer želeči, da ne nastane debata v tej zadevi, vendar pa se čuti obvezanega, podati izjavo o dejstvih na razna vprašanja in interelacije. Minister izjavlja, da je bila italijanska vlada po svojih zaveznikih podučena o stvari. Ni podala nikakega formalnega odpora, izrekla pa absolutno prepričanje, da ti predlogi in pogovori ostanejo brez praktične vrednosti. Vlada je bila vedno mnenja, da gre za sovražno spletkarjenje. Dvojni namen je bil, zasejati nezaupevanje in spor med zavezniki, da bi se v interesu vojnega vodstva okoristili s čutom vtujenja, ki ga mora vzbuditi pri naših narodih naravno vsaka vest o mirovni pogajanjih. Na sestanku v St. Jeanne de Maurienne 19. aprila so se razmislili stremiljenja Avstro-ogrske skupno z našimi zavezniki v vseh točkah. Mi smo bili povsem sporazumni s svojimi zavezniki. V posebnem zapisniku se je označil uvod za razpravo za inopartun, ker bi ob takratnem položaju moglo to provzročiti težko nevarnost in oslabilo obstojno trdnost. Sicer pa se italijanska vlada ni nikdar ne direktno ne indirektno udeležila nikakega takega stika s sovražnikom. Izjavljamo to tudi radi tega, da kratkoma izpodbijem tla oni zvičajni vesti, ki se je širila v kraljestvu po sovražni ali defaistih vseh vrst o nazvednih pogojih, ki jih nam je baje Avstro-ogrska ponudila in o naših pogajanjih z njo. (Pritrjevanje.) Ne bi bilo oportuno, spustiti se danes v podrobno, da ne nastanejo diskusije, ki bi utegnile koristiti zvičajnim ciljem naših sovražnikov. (Živahno pritrdjevanje.) Prosim torej poslanca Cirianija, naj ne vztraja pri svoji interelaciji, ker je na noben način ne morem sprejeti. Ciriani ni vztrajal pri svoji interelaciji in je izjavil, da mu zadošča, da je izjavil znamenite Sonnino izjave.

— Tudi italijanska fronta pod Fochovim poveljstvom? Pariški listi poročajo, da se namerava tudi italijansko fronto na željo merodajnih krogov postaviti pod poveljstvo generala Focha, in sicer še predno se bo pričela avstro-ogrska ofenziva.

— Italijanske čete na zapadni fronti jamo za reprezentacijo. Vojaški kritik v listu "Idea Nazionale" pripominja k udeležbi italijanskih čet na zapadni fronti, da gre samo za reprezentacijski kontingent, da se v Franciji demonstrira enotnost četovozveve. Italija skrbi za lastno fronto v taki meri, da ne more odtegniti z nje nekaj divizij. Italijanski ministriški predsednik Orlando pa se je bal v parlamentu, kakor da se bori na cela italijanska armada na zapadni fronti.

— Bolgarsko-turški spor radi Dobrudže. Iz Sofije poročajo: Turške zahteve po kompenzacijah zaradi Dobrudže so na Bolgarskem močno presenetle. Bolgari ne smatrajo Dobrudže kot trgovski objekt. Izjavlja se, da se Bolgarov in njih dežele pod nobenim pogojem ne sme smatrati kot objekt izmenjave. Heflicherovo potovanje v Sofijo je bilo prelozeno.

— Izpremembe v ententnem vojnem svetu. V sled raznih sprememb, ki so se izvršile v zadnjem času, je sestavljen ententni vojni svet v Versailles takole: predsednik general Petain (Francoska), člani: generali Sackville-Vest (Anglija), Robilant (Italija) in Bliss (Zedinjene države).

— Razmere na Ruskem. »Petit Parisien« poroča, da je odredba vojnega ministrstva dovolila ustanovitev štirih ruskih prostovoljnih batalionov. — Ljudski komisar za notranje zadeve sporoča v »Pravdi«, da je bilo v času od 1. januarja do 25. marca v Petrogradu oplenjenih 44.207 stanovanih in 26.317 trgovin in skladišč. V istem času je bilo razpisanih pri petrogradskih mestnih komisarijati 574.315 obojestranih naporov na cestah! Oфициalna boljševiška statistika ceni škodo, ki je bila v tem času napravljena, na 22 milijonov 765.000 rubljev.

— Agitacija proti centralnim državam v Rusiji. »Naš Vjek« javlja, da Radak, Černov, Černavski in drugi širijo po vsej Rusiji pozive na narod, da naj vstane proti centralnim državam. Potujejo po pokrajinskih mestih in imajo gojlo po pokrajinskih mestih in imajo gojlo, s katerimi hujkajo proti centralnim državam. Vlada ni storila nič proti njim.

— Zenska mirovna konferenca v Bernu. Iz Berna javljajo, da se je vršila tam mednarodna konferenca žena za sporazumljenje med narodi. Udeležile so se konference Švicarke in tuje državljanke, bivajoče v Švici.

— Izprememba v angleškem kabinetu. »Lokalanzeiger« poroča, da nanzanjajo »Times« splošno rekonstrukcijo angleškega kabineta. Baje se splošno sodeja, da potrebuje kabinet Lloydja Georgea ojačenje.

— Irski in brambna dolžnost. Nemški listi poročajo preko Rotterdam: Irski škofi so sklenili za nedeljo zborovanje, na katerem naj udeležniki prisegajo, da se bodo upirali uvedbi brambne dolžnosti tudi s silo. Po vseh katoliških cerkvah se bodo vršile božje službe, da naj Bog odvrne to preizkušnjo. — Sinov, delavcev in katoliških duhovnikov v Dublinu je izdala manifest proti brambni dolžnosti.

Z Goriškega.

(Od našega dopisnika.)

Bezugci, ki pridejo iz zaledja v domovino in so prepuščeni na državno kolodvoru nemili usode, naj se obrnejo takoj na odbor za begunce v Gorici in sicer na predsednika dr. Josipa Pavliča, stanujočega v ulici proti Šoške mu mostu št. 28, ali pa na tajnika Damirja Feigela v Gosposki ulici št. 14/L.

Po goriškem mestu je nabit razglas goriškega magistrata, ki pozivlja črnovojnike oproščeno ozemlja roj. letnikov 1867. do 1900. k pregledovanju dne 18. aprila k »trem kronam« ob 9. uri predpoldne. Razglas je v treh jezikih. Slovenski prevod ni slab, toda zaman išče Slovenec običajnih slovenskih »pip«. Izgovor, da nima pisalni stroj slovenskih črk š, ž, z, ne more veljati, ker se dajo »pipe« s črnilom ali pa s svečnikom naknadno postaviti. Italijani bi se že lahko sprijaznili vsaj v naših krajih, kjer so vedno v dotiki s Slovenci, s posebnostmi naše pisave, saj tudi Slovenci ne pišejo: »anželo mijo« ali pa »lašaje oni šperancak. Sicer je pa gotovo, da bi morali vpeljati tudi sami v svoje priimeke »pipe«, kakor hitro bi priznali njihovo eksistenco. Stojte pač na stališču, da dokazuje brezpičnost »pure sanguine«.

Novi konceptni uradniki na goriškem magistratu so, kakor smo čuli, že imenovani. Vsi se še dobro spominjamo, kako so prinašali slovenski časopisi med oglašitve razpisov dotičnih mest in kako so opozarjali v posebnih noticah Slovence, naj kompetirajo za razpisna mesta. Zatrjuje se nam, da so dobili najbližja mesta sedva Italijani, medtem ko so oddala praktikanška mesta Slovencem. Stvari nocoj pustiti z vidika in se k njej ob dani priliki zopet povrnemo.

Zopet nesreča z ročno granato. Pri čiščenju žičnih ovir s posestva notarija Bartholomeja v Solkanu (Zablj kraj) je dobil Poljak ročno granato (oblika svetilke). Odpiral je dozdevna vrata, granata je eksplodirala, odtrgala mu obe roki, razmesarila mu trebuh in ranila tri njegove tovariše, dva na obeh in enega na nogi. Zadnje tri so prepeljali v vojaško bolnišnico. Ako se kaj takega dogaja pri starejših vojaki, kdo more potem zameriti igraščim otrokom? Gori naveden napis bo gotovo stalna prikazen v oddelku z Goriškega. Menjavala se bodeta edino le število nesrečnih žrtve in kraj nesreče.

Vsak dan se vračajo begunci iz zaledja. Železnica jih pripelje na državno ali južno postajo, odkoder bi morali biti čim prej prepeljani v domovino, po večini na trnovsko ali banjsko planoto. Toda z vozili je križ. Avtomobili si baje ne upajo prepeljevati begunce, ker je pot skrajno slaba in potrebna popravila. Trenjski vozovi (oziroma povzročili) so le v malenkostnem številu beguncem na razpolago (trije na dan!). Begunci pa morajo čakati dneve in dneve na postajah pod razbito streho na prepilu in v dežju. Njihovega trpljenja še ni konec, kakor so upali, z vrnitvijo na domača tla; na pragu v domačo občino je prišla še enkrat vsa begunska misel: prišla je v podvojeni meri nad nje. Da se takih ljudi, po večini žen s kopico malih otrok, polna obupa, je umljivo. Oblasti, ki so odpravile ljudi z ročne grude, naj se usmiliijo teh trpinov in naj preskrbi, da pridejo čimprej nesrečni domov. Zadoštevajo bi nekaj dobre volje, zadoštevajo bi le nekaj usmiljenja in sredstva za prepeljavo ljudi in njihovega blaga bi se morala dobiti.

Ustanovni občni zbor »Zveze slov. županov po vojni prizadežih občin na Primorskem« se je vršil v Gorici dne 18. t. m. pri Jelenju. Vključ slabemu vremenu in skrajno neugodnim železniškim zvezam se je zbral precej zastopnikov občin. Za predsednika Zveze je bil izvoljen Ivan Sannig (Bilje), za podpredsednika Ivan Štepančič (Renče). V odbor so bili voljeni iz sežanskega okraja: Josip Vran (Tolmin) in Viktor Adamič (Skrbina), iz tolimskega okraja Anton Mikuz (Sv. Lucija) in Franc Miklavčič (Kobarid), iz goriškega okraja: Ignacij Kovač (Ajdovščina). Namestnikom so bili izvoljeni: Josip Klaničiček (Podgorja), Vinko Jazbec (Komen) in Leopold Jonko (Bovec). V razsodništvo: notar Artur Lokar (Ajdovščina), Franc Čerňič (St. Peter), Josip Gorjup (Kanal), Ivan Caharija (Nabrežina) in Josip pl. Premereštin (Tolmin). Pregledovalci računov: Andrej Lutman (St. Andrež), Ladko Likar (St. Florijan) in Franc Lovrečič (Ozeljan). V interesu nesrečne dežele in v pospešitev obnove želimo Zvezi kar največ uspehov! Njen namen je zelo oboje, čaka jo ogromno delo, imena izvoljenih odbornikov nam pa tudi jamčijo, da je bila položena usoda Zveze v dobre, izkušene roke in da bo kos svoji velepomembni in težavi nalogi.

Prva odborova seja »Zveze slov. županov« se bo vršila prihodnje nedelje dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih (Gospodarska ulica št. 14/L). Odborniki se tem potom vabijo k polnoštevni udeležbi z ozirom na to, da bo zboroval dan pozneje deželni svet.

Pristopajte k »Slovenski Matici«.

Članarina 8 K, ustanovna 200 K.

Dnevne vesti.

— Občinski svet ljubljanski ima v torek, dne 23. aprila 1918 ob šestih popoldne v mestni dvorani redno javno sejo s temle dnevnim redom: Naznanila predsedstva. Odobrenje zapisnika zadnje seje. Personalno - pravnega odseka poročila: o dopisu mestnega magistrata glede raznih prizivov proti predpisu kanalske pristojbine, o dopisu c. kr. notarija dr. Schmidingerja glede neke ustanove umrle Franje Širnjak za obubožane sjubljanske obrtnike in o dopisu županov glede neke spremembe »Določil o dolžnostih in pravicah uradnega osebja Mestne hranilnice ljubljanske«.

Finančnega odseka poročila: o dopisu mestnega magistrata glede predpisa vojaške nastanitvene pristojbine nekaterim hišnim posestnikom; o dopisu županov glede oddaje mestnih voženj za odgonce, resilno postajo in gasilno in reševalno društvo za leto 1918.; o dopisu c. kr. deželnega šolskega sveta glede povračila stroškov za nadaljevanje substitucije ravnatelja mestnega dekliškega liceja; o ponudbi Josipa Avguščina za nakup dela mestne parcele poleg novih topničarskih delavnic; o ponudbi Franca Jenca za nakup mestne senozične parcele št. 99/6 kat. občine Gradišče ob Tržaški cesti; o ponudbi ing. Karla Picka za nakup dela mestne parcele št. 99/1 kat. občine Gradišče ob Cesti v Rožno dolino; o raznih ponudbah za nakup mestne posesti Sangrad pri Čerkjah; o prošnji zakupnika mestnega kopališča Kolezije za napravo 18 novih kopalnih kabin ter za podaljšanje zakupne dobe za daljnjih 10 let in o prošnji mestnih slug ter drugih nižjih mestnih uslužbenecv za nakazilo službene obleke za tekoče leto 1918. Stavbnega odseka poročila o dopisu c. kr. deželne vlade glede nameravane premembe regulacijske načrta za stavbnih oddelek med Dunajsko cesto in Cesto na Rudolfovo železnico glede podaljšanja Pražakove ulice. Direktorja mestnega vodovoda, poročila o dopisu županov glede nadaljevanja del za ureditev Savske struge med Tacnom in Črnučami. — Dnevni red tajne seje: Naznanila predsedstva. Odobrenje zapisnika zadnje seje. Personalno - pravnega odseka poročila: o prošnji nekega hranilničnega uradnika za napredovanje. Obrtnega odseka poročila: o raznih prošnjah za razne obrtne koncesije.

— Vojna odlikovanja pri 17. polku »Cesarjevič«. Drugič so odlikovani s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda: Narednik Rudolf Kaluža, četovodja Edvard Ažn, Martin Frigelj, Rok Sitar in Karl Tavčar; desetniki: Anton Gorenc, Franc Majerhold in Fr. Prosen; pešci Fran Pavlovčič, Anton Pernel in Damijan Zelj. S srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda: rezervni praporščaki Fran Hajnrihar, Ivan Kern, Aleksander Lunaček, Mihael Slemenšek in Gabrijel Zupančič, kadetni aspirant Fran Horvat, naredniki Alojzij Guli, Fran Medvešek in Alojzij Oman; računski podčastniki 2. razreda Leopold Škrjanec, četovodje enolet. prostov. Ivan Kristan, Karel Matekovič in Ivan Mirt, četovodje: Anton Anžiček, Fran Berdavs, Jakob Gorše, Mihael Hočevar, Fran Hönigmann, Ivan Hribar, Anton Košir, Valentin Kováč, Josip Krnek, Fran Peve, Fran Pirman, Miroslav Pucelj, Fran Remic in Fran Rozman, desetniki: Ernest Bachmeier, Vinko Bedenk, Peter Čarman, Fran Černe, Josip Černe, Lovro Debeljak, Ivan Gorenc, Fran Hočevar, Edvard Hostnik, Alojzij Jensterle, Fran Kepic, Fran Kopač, Robert Konecni, Josip Koritnik, Mihael Lasič, Josip Marušič, Anton Mežnar, Matija Pečkar, Josip Poje, Martin Povšič, Vinko Ridl, Alojzij Zbašnik, Ivan Sinkovec, Fran Šibar, Ignacij Sustaršič, Fran Tomec, Matija Tschinkel, Anton Ušan, Fran Vogelnik, Josip Vranešič, Bogoljub Vošič, Fran Zidar in Ivan Znidaršič; poddesetniki: Ivan Gasperič, Fran Judež, Alojzij Kastelic, Leopold Košir, Albin Mravlj, Fran Pavlin, Josip Peterlin, Klement Primesil, Fran Recheberger, Anton Rekeč, Josip Samsa, Filip Seebacher, Ivan Šotlar, Avgust Srdoč, Tomaž Stražar, Stefan Šolje, Mihael Židan in Fran Žufan in dalje 141 pešcev.

— Odlikovan pri lovskem bataljonu št. 7. S srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda so odlikovani: kadetni aspirant Branko Salabalič, nadlovce Karel Jankovič, četovodje Peter Hirz, Alojzij Pištem in Aleksander Tušek, podlovci: Edmund Dostal, Anton Kryder, Ivan Mah in Fran Rus. Patuljski vodje Mate Beorhija, Martin Jerovšek, Jakob Prek, Josip Šaler, Rudolf Štembov, Anton Šuštar in Fran Zabukovec. Lovca: Martin Rifeli in Fran Videmšek. S srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda: nadlovce Nikolaj Adlešič, Josip Špelčič, Anton Vrhovec in Leopold Žvirč; četovodje Fran Grozina, Fran Smuk in Josip Svete, Podlovce: Jernej Rak in Martin Zabota; patuljski vodje Peter Adam, Josip Eppich, Andrej Fojkar, Filip Haler in Anton Krainik, Lovci: Ludvik Drobnik, Stefan Širok in Josip Vodičar (vsi v drugič), četovodje Josip Pikelj, Anton Poljnar, Martin Poljnar, Ivan Ruparčič in Fran Turk, podlovci: Anton Božič, Fran Bremaček, Rudolf Černe, Lazo Gjurč, Anton Gorenc, Anton Grum, Jakob Jeme, Fran Jurčič, Fran Keler, Ivan Hočevar, Josip Kramar, Vinko Langus, Ivan Luznar, Avgust Mali, Ivan Mihelič, Ignacij Miklič, patuljski vole enolet. prost. Andrej Bitenc, Anton Bregant, Fran Groblinger, Boštjan Gruber, Peter Hudobivnik, Fran Jaklič, Josip Kočiančič, Ivan Koželj, Vlado Pečanec, Josip Vavtar, Peter Zmilanec; patuljski vodje: Ignacij Mahkovič, Marko Mendes, Marko Mijatovič, Alojzij Rusjan, Ivan Švajcar, Fran Valjavec, Ladislav Zakotnik in Fran Zink. Nadalje 101 lovce. Z hrabrostnim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetinje je odlikovan častniški sluga Karel Šeško za posebno zvesto službovanje pred sovražnikom.

— Pri 3. dragonskem polku je odlikovan dragonec Blaž Črešnik z hrabrostnim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetinje.

— Odlikovanje. Osrednje vodstvo Avstr. mornariškega društva (Flottenverein) je v posebno priznanje odličnega delovanja v prosepah društvenih idej odlikovalo člana ljubljanske skupine

dr. Josipa Ažmana, odvotnika v Ljubljani, z zlatim, mag. pharm. Hinka Brillija, dvornega lekarnarja v Litiji, na srebrnim društvenim znakom.

— Odlikovana delavka. Prostovolna delavka Viktorija Sava, pristojna v Predvor pri Kranju, je odlikovana z bronasto hrabrostno svetinjo v priznanje hrabrega obnašanja pred sovražnikom. Pred kratkim je bila odlikovana s srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda.

— Vojaška povišanja. Rezervni nadporočnik 4. bos. her. p. Miroslav Senekovič je povišan za rezervnega stotnika, praporščaki Ivan Lavrin 17. pp., Fran Sitar, Fran Skušek in Alojzij Žitnik 27. pp. so povišani za poročnike.

— Oprostitev planšarjev v 1. 1918. C. kr. ministrstvo za deželno brambo v sporazumu s c. kr. vojnimi ministrom odredilo, da se planšarji letnikov 1868–1893 letos odvedejo od vojaškega službovanja za dobo od 1. maja do 15. oktobra. Pri letnikih 1894 do 1899 se zamore taka oprostitev izjemoma dovoliti, ako jih na noben način ni mogoče pogrešati za planšarstvo. Zaradi teh oprostitev se je nemudoma priglasi pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu.

— Demonstracije radi pomanjkanja živil. Danes zjutraj se je zbralo v aprovizacijskih prostorih na Poljanski cesti okoli 200 žensk. Poudarjale so, da od živil, ki jih dobivajo od mestne aprovizacije, ne morejo več živeti in da ne morejo več prenašati gorja, ko vidijo, da jim umirajo otroci. Ženske so bile že pri deželnih vladi in sicer že opetovano, gosposde so jih tamkaj sicer lubeznjivo sprejeli, a od samih besedi ne more nihče živeti. V največjem pomanjkanju zahtevajo, da se jim izroči nekaj živil, da bodo še danes lahko kaj skuhalo. Demonstrantke so nato podrobno razkladale težkoče v prehrani, tikaloč se pomanjkanja posameznih živil. Mestni tržni nadzornik je podal o položaju sliko, kako stvari dejansko izgledajo. Mestna aprovizacija utegne razdeliti ljudem le to, kar sama prejme, bodisi od deželne vlade ali žitno-prometnega zavoda ali od drugih central. Kruta resnica je, da je bila Ljubljana v tekočem letu zlasti pri dobavi krompirja hudopriklajana. Vsa prizadevanja mestnega župana, mestnega aprovizacijskega odseka in posameznih referentov pri mestni aprovizaciji so ostala brezuspešna. Namesto več sto vagonov je dobila Ljubljana vsega skupaj le kakih 125 vagonov krompirja. Po ministrski odredbi bi moral prejeti vsakdo najmanj 60 kg krompirja. Mestna aprovizacija pa ga je mogla oddati na osebo le po 37 kg. Če danes ljudje stradajo vsled pomanjkanja krompirja, ne zadere krivda mestno aprovizacijo, marveč c. kr. vlado, ki ni dala mestu zadostne množine krompirja na razpolago. O pomanjkanju mleka so pretečeno soboto zastopniki ljubljanskega mesta in mestne aprovizacije podali pri deželni vladi in sicer v seji deželne komisije za preskrbo mleka poljasilo o neznosnih in obupnih razmerah, v katerih se nahajajo matere in otroci. Posrečilo se jim je vsaj nekoliko zvišati množino mleka, ki ga ima prejemati mestna aprovizacija od Mlekarske zveze, tako da bodo za silo otroci vendar le nekoliko boljše preskrbljeni. Resnica je, da je množina mesa, ki je določena na teden za posamezno osebo (30 dkg) premajhna v očičled pomanjkanju vseh drugih živil. Mestna aprovizacija pa pri najboljši volji ne more zvišati, ker ji deželna komisija za glavno živilo, oziroma deželna vlada ne nakaže več živine. Tržni nadzornik Ribnikar opozarja končno, da je njegov referat zelo skrajšan. Oddajati ima mesarjem živilo, v oskrbi ima oddajo krompirja, kislega jela, jajc, mleka in marmelade. Vse druge predmete imajo drugi referenti. Da se razkačeni in miloproseni materam vsaj nekoliko dejansko pomagajo, so dobile končno nakazilo za marmelado in ciktorijo iz zadnjega preostanka melode tega blaga. Nato so demonstrantke mirno odšle iz mestne aprovizacije. — Od druge strani se nam poroča, da so se vršile demonstracije žensk tudi na mestnem magistratu. Računski ravnatelj Trdina je naprosil župana, da intervenira. Župan dr. Ivan Tavčar je demonstrantkam dejal, da dobro ve, kako neznosne postajajo razmere, toda mestni magistrat ne more ničesar dati, če ničesar ne dobi. Pomagati bi mogla samo vlada. Vse prošnje mestne občine, da bi dala vlada Ljubljani več živil na razpolago, so ostale sedaj brezuspešne. Zato odklanja mestna občina vsako odgovornost, če nastane tako strašno pomanjkanje. Župan je končno dal nakazilo ženam iz zadnje zaloge po 1 ali 2 kg makaronov s pripombo, da nima sedaj ničesar več in da mestni magistrat pri najboljši volji nič več pomagati ne more.

— Iz seje magistratnega gremija dne 19. aprila 1918. V sled smrti Ernestine Jelovske izpraznjeno dosmrtno mestno ustanovo grofa Lambergga po 30 vin. na dan, se podeli s 1. januarjem 1918 Leopoldini Longyka. — Dovoli se kredit 366 K 90 vin. za male adaptacije v trnovskem župnišču. — Tudi tistim 77 ljubljanskim poslopjem, ki so zvezana s cestnimi kanali in potom odtokov za padavinske in uporabne vode in vode iz lijakov, ne pa potom odtokov za iekalije, se bo predpisalo kanalsko pristojbino. — Ivanki Brendičevi, gostilničarki v Florjanski ulici 24, se razširi njeno koncesijo tudi na pravico prenočevanja tučev. — Viktorju Klemencu, posestniku na Krakovskem nasipu 14, se podeli gostilničarsko koncesijo, kateri se v njegovo korist odpoveduje njegova mladoletna sestra Ana, ki ima pravico izvrševati koncesijo po umrlem očetu Jerneju Klemencu. — Trgovcu Antonu Koritniku, ki je kupil skupaj s trgovcem Matijem Hedžetom od Ivane Gerstnerjeve hotel »pri slonu«, se podeli koncesijo za hotel, kavarno, restavracijo in za hotelski omnibus, ker je prejšnja lastnica pripravljena te pravice njemu v prilog oddati. — Odkloni se prošnja Leopolda Tratinika, ki ima na Sv. Petra cesti št. 27 (»Pri zlati kapljici«) hotel in kavarno, dočim izvršuje njegova žena gostilničarsko obrt kot zakupnica obrti Marje Lavričeve, za razširjenje njegove hotelske in kavarnarske koncesije tudi na pravico lastne gostilničarske obrti, in prošnja Ane Pua, zakupnice gostilničarske koncesije na Sv. Petra cesti št. 55, za podelitev lastne gostilničarske koncesije. — Jez v Kozarjih se bo popravilo in breg Gradašče pred jezom zaravalo. — Frančičev, Jeric Primičev, Marjica Čepovna, Jožeta Ponkvarju in Jakoba Kastelicu se odda v najem dele mestnega sveta, za katere so prošili, toda Ponkvarju za najemščino 40 kron (ne 30 K) in Kastelicu je za eno leto proti najemščini 15 K (ne za tri le-

ta proti letni najemščini 10 K). — Stavbna dovoljenja se podeli pod pogojem komisijskih zapisnikov Janku Železnikarju za napravo stranišč in kanalizacije v hliši št. 13 v Studentovski ulici; Francu Mikliču za zgradbo hleva na vrtu hliš št. 5 v Slomškovi ulici; Josipu Platnarju za hišno kanalizacijo in odpravo greznice pri hliš št. 3 v Šubičevi ulici; Avgustu Tomažiču za leseno vrtno hišico, ogrado za solnično kopel, stranišče in vodomet na vrtu prejšnjega Fröhlichovega posestva na Dunajski cesti št. 5–9; Jožetu Čestnovarju za preureditev kovačnice v hliš št. 1 na Dolenjski cesti v hlev; Karlu Pollaku za izmenjavo lesene vrtno ograje ob Erjavčevi cesti št. 6 z mrežasto ograjo na kamenitem podstavku; Ivanu Demšarju za hišno kanalizacijo v hliš št. 6 na Marje Terezijske cesti, za napravo uvoznih vrat v Novi ulici in za prebitje okna iz kovačnice v Novo ulico; Alojziju Knafeču za leseno barako na vrtu hliš št. 6 v Orlovli ulici. — Jerneju Ložarju se podeli uporabno dovoljenje za prostore, ki jih je v hliš št. 19 na Sv. Petra nasipu adaptiral v gostilniške namene.

— Vojakreditni zavod v Celovcu. Pri deželni kot trgovski sodnji v Celovcu se je vpisala za vojakreditni zavod nastopna izprememba: ravnatelj zavoda je dr. Janko Hočevar v Krškem.

— Osebnosti s pošte. Poštni aspirant Ernest Gerzeli je imenovan za poštne oficanta v Pulju; za poštne oficantke so imenovane naslednje poštne aspirantke: Karla Binder za Nabrežino 2, Jožica Andrič za pomožne urade pri poštne ravnateljstvu, Olga Moser za Poreč, Josipina Brešan za Trzice. — Pošta adjuktinija Filomena Orbanich je spet sprejeta v pošto službo ter pridružena poštne uradu v Buja. — Premošene so: Marija Camuffo iz Poreča v Crvinjan, Ana Demark iz Trsta v Trzice, Antonia Simcich iz Voloske v Opatijo. Poštni oficant Marica Penci in Jožica Rakovec sta vpokojeni. — Razpisano je mesto poštne ekspedienta v Gorenjem Mozlju (III/1).

— Ljudskošolska vest, Suplentinja Bernarda Stičič je imenovana za privrženo učiteljico v Vačah.

— Odborova seja »Slovenske Matice« bo danes v ponedeljek, dne 22. t. m. ob 6. uri popoldne v društvenih prostorih.

— Lublanski Čechovci svolavaj se na II. schůzku pro zřízení »České Besedy (Obce) v Lublani«, která se koná ve čtvrtek dne 25. t. m. o půl 9. hod. večerní v zadní místnosti hostince »pri Mraku« Rimska cesta. Na programu jest volba přípravného výboru (jemuž svěřeny budou další práce), určení zásad pro stanovy a založení seznamu lublanských Čechů. Poněvadž trvání schůzky jest polic. hodinou omezeno, přines každý adresu svou a svých známých na listku, aby se jednáni nezdružovalo. První přípravná schůzka dne 20. t. m. uznala, že by bylo záhodno, aby mimo různé české stolní společnosti v Lublani bylo ústředí, které by mohlo před veřejností Čechy lublanské zastupovat na zákonném podkladě.

— C. kr. ravnateljstvo državnih železnic razpisuje tisk svojega uradnega lista ter dobavo drugih tiskovnih del (razglasov i. dr.) Natančnejša poasnila da c. kr. ravnateljstvo državnih železnic, ekspozitura Ljubljana (ekonomat), kamor naj se obrnejo prosilci ustmeno ali pismeno.

— Kranjsko deželno društvo c. kr. avstr. zaklada za vojaške vdove in sirote ter za varstvo otrok in oskrbo mladih. Delavni odbor društva je imel dne 13. t. m. pod predsedstvom ekselence gosposde deželnega predsednika grofa Attemsa sejo; v tej seji so se vzela različna naznanila na znanje, volil se je en odposlanec v mladinski svet c. kr. ministrstva za socialno oskrbovanje, sprejel se je blagajniški poslovni red, dovolilo se je nekaj podbor, sklepalo se je o nabavi cenenih oblek za osirotele dečke, glede uporabe vojaških barak za oskrbne namene itd.

— Železniški strojevodja smrtno ponesrečil. V Spitalu ob Dravi se je pripetila železniška nesreča, katere žrtev je tudi železniški strojevodja g. Josip Poženel. Določeno je bilo, da pripeljejo truplo še včeraj v Ljubljano, ali to se ni moglo zgoditi. Pogreb se bo vršil jutri v torek popoldne ob 4. uri iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu.

— Vojaški konji za pomladanska dela. Vojaška uprava izposoja tudi letošnje konje za kmetijska dela. Priglasiti se je za njube pri deželni izkazovalnici za delo v Ljubljani (pri c. kr. deželni vladi). Konji se oddajajo brezplačno proti temu, da dobe potrebno krmno. Zaradi pomanjkanja delavne živine se oddajajo tudi trenski konji z vozovi in vozniki vred. Ti se dobe pri trenskih oddolkih, ki so nameščeni tu in tam po deželi. Pri teh konjih je skrbeti za potrebno krmno, vozniku je pa dajati najmanj po 3 K na dan in vsa hrano, za katero pa plačuje vojaška uprava po 3 K na dan. Trenski konji se oddajajo le v obližju staljstih dotičnih trenskih oddolkov.

— Karte za kadilce. »Wiener Allg. Zeitung« izve, da se bodo že te dni uvedle karte za kadilce. Trafikanti se bodo morali ozirati na svoje stalne oddajalce in bodo imeli na razpolago manjšo množino za druge kadilce. Uvedla se bo ostra kontrola pri založnikih in trafikantih in se bo zlasti strogo kaznovalo tihotapstvo.

— Umrja je v Rožni dolini ga. Marija Weiss, soproga c. kr. poštne sluge Franc Weisa. Pogreb se vrši danes, N. v m. p.

— Umrja je v Škofji Loki gđ. Melita Šumer, hčerka c. kr. sodnega svetnika Jurija Šumra. Pogreb se vrši jutri, N. v m. p. Preostali naša sozlagja! — Mati kot rešiteljica svojega otroka. Iz Melike nam poročajo: Bilo je dne 4. aprila popoldne na mali Paki ob Kolpi, ko je šestletni minarjev sinček Janko Milavec zdrsnil v močno naraslo deročo reko in so ga valovi trenotoma odnesli. Fantek je izginil v kalni vodi. Mati minarica to zapazivši skoči urno v čoln, hrabro vesla po silno deročih valovih, in ko že dosti daleč od mesta nesreče globoko v vodi nekaj belega opazi, kar bi utegnulo biti obleka sinčkova.

plane iz čolna, se potopi v več metrov globljino, zgrabi in privleče svojega ljubljence iz vode, plava dalje, vplvi čoln in srečno prisopiba na breg. Deček bil je kakor mrtev; mati plače, ga trese, se trudi, ga ponese v hišo in ga neumorno budi k življenju. Šele čez tričetiri ure se sinek oživi, zaplače in se oklene matere okoli vratu. Oba sta zdrava in vesela.

Ljudska knjižnica v Mariboru (Narodni dom) se je zopet uredila. Knjige se izposojujejo ob četrtkih od 6.—7. ure zvečer.

Celovčanke in slovenščina. S Stajerskega pišejo »Miru«: Bil sem minuli mesec po opravkih v Celovcu. Ko čakam na kolodvoru pri blagajni, je bil tam tudi več celovških gospa, navide iz boljših meščanskih ali uradniških krogov. Njih oprava je kazala, da so se odpravljale na kmete iskat živil in taki so bili tudi njih pogovori, in tu sem slišal znamenite izpovedi: Prva: Ja, jaz sem se že prepirala, da mora slovenec znati slovenski, če hoče dobiti na kmetih še kaj živega. — Druga: Res je tako: moj fant zna že malo slovenski, zato mi dobi: jaz pa, ki nič ne znam, ne dobim nič. — Tretja: Da, jaz sem tudi že mislila, kam da bi dala svoje otroke v šolo, da bi se naučili kaj slovenskega, ker to je zdaj potrebno; to že vidim. Bodo morali napraviti šole, da se bodo otroci tudi slovenski učili, da se jim bo kdaj boljše godilo, kakor nam zdaj. — In tako se je sukal pogovor naprej. Nobene žal - besede niso izgovorile te gospe zoper Slovence, le poudarjale so, kako dobro in potrebno je, da znaš tudi slovensko. Med tem pa njih možje po listih in zbirališčih, na shodih itd. besno napadajo vse, kar je slovenskega! Sila življenja pa na obrnila drugače, in to nam daje up v boljšo bodočnost. Vam, koroški kmetje in kmetice, pa kliče s pesnikom: »Trd bodi, neizprosni, mož ješen, kadar braniš je časti in pravde narodu in jeziku svojem!«

Prijet »poročnik«. Po Celovcu se je klatil neki mlad človek v častniški uniformi, ki se je bil prijavil kot Mirko Janžić, vojna pošta 369. Ker se je zdel vojaški oblasti sumljiv, so ga prijeli in izkazalo se je, da mož ni poročnik, marveč neki Veselj, ki je pred vpoklicem v vojsko služil v Kofčevju pri neki trdnji. Ker so našli pri njem več denarja, se slutilo, da je v zvezi z nekaterimi tatvinami v Mariboru.

Iz Putja nam poročajo brzojavno: Dne 18. t. m. je tu umrla gospa Ottilija Strelec. (Brzojavka oddana 19. t. m. ob 8. zjutraj nam je bila dostavljena v nedeljo 21. t. m.)

Bojazljiva Petrinja na Hrvaškem. Prijatelj lista nam piše: 6. t. m. pripeljal sem se iz Ljubljane čez Karlovec v Petrinjo (mesto blizu Siska na Kolpi in šteje do 5000 prebivalcev, med katerimi se nahajajo Hrvati, Srbi in nekoliko Slovencev; v mestu so katoliška in pravoslavna cerkev, učiteljska, mala realna gimnazija in vinorejska šola; na glasu je tudi salama trdnje Gavrilovića). Ko sem prišel v sredino mesta, zapazil sem, da so izobesene zastave na uradnih in privatnih poslopih. Čez promeno sem dospel do prvega hotela petrinjskega »Gradske svratišče« (katero vodite dve napredni Slovenki iz Ljubljane) in zvedel sem, da se danes dne 6. aprila slavi 100letnica rojstva Petra Preradovića. Ko sem to slišal, sem začuden gledal, da se v Petrinji šele danes vrši slavnost v spomin velikega pesnika jugoslovanskega, kajti v vseh drugih krajih hrvaških bila je proslava 18. in 19. marca. Poročal sem: kaj se v Petrinji vrši slavnost tako pozno? — Dobil sem odgovor: Ker je vlada

prepovedala nekoliko točk, katere se bile odrejene za dan slavnosti Preradovića, bali so se Petrinjci sploh prirediti in proslaviti velikega pesnika. Narodno je življenje v Petrinji še vedno mrtvo, kajti večinoma vladajo Francozi, kateri povsod zamudijo in narodnih zadevah. Iz celoga okraja petrinjskega zbirajo se podplati za jugoslovansko deklaracijo — in Petrinja še vedno spi! — Slovenec.

Zamenjani oficirski kovčeg. V vlak iz Vidma do Zidanega mosta je bil zamenjan rjav oficirski kovčeg. Dotični oficir, ki ga je zamenjal, naj ga odda proti sprejemu svojega v Novi ulici št. 7., prvo nadstropje, levo.

Dve reklamni tabli sta bili ukradeni ponoči izpred trgovine Pekoli v Stritarjevi ulici. Kdor bi kaj vedel o teh tablah, naj blagovoli sporočiti v omenjeni trgovini.

Obvestilo. V sredo 24. aprila ustavimo list vsem onim naročnikom, ki do tega dne ne vpošljejo zapadle naročnine. Kdor torej od tega dne dalje ne prejme lista, je znak, da naročnine ni povnil. Namesto reklamacije naj vsak raje takoj obnovi naročnino, ker reklamacij zaradi ustavljanja lista ne moremo upoštevati in odgovarjati nanje. Poloznice so bile razposlane 15. aprila t. l.

Aprovizacija.

Seja deželne komisije za promet z mlekom. V soboto popoldne se je vršila pri deželni vladi pod predsedstvom deželnega podpredsednika pl. L. a. s. h. a. n. a. seja deželne komisije za promet mlekom. Poročilo o tekočih zadevah sta podala deželni in državni tajnik dr. Senekovič in ravnatelj »Mlekarske zveze«, inženjer Ratoj. Obadva sta kazala na težave, ki ovirajo pridobivanje in pobiranje mleka po kmetih. Zlasti so velike težave, ker ni dobiti za mlekarsko potrebne ljudi in tudi ne prevoznih sredstev. Po velikem trudu se je n. pr. posrečilo dobiti od vojaške oblasti neobhodno potrebne tovorne avtomobile, a ko je »Mlekarska zveza« to dobila, so ji pobrali še prejšnje šoferje. Nakazilo za bencin za tekoči mesec ima že od marca, a nazivlje opetovanim intervencijam se ni preletela ta mesec bencina. V takih razmerah je skoraj nemogoče vzdrževati mlekarno. Sedaj dobiva »Mlekarska zveza« na dan le okoli 400 litrov mleka. Dodatno k temu poročilo slika tržni nadzornik Ribnikar obupne razmere, v katerih se nahaja glede prekrbe z mlekom ljubljansko prebivalstvo. Mestna aprovizacija prejema navadno od množine mleka, ki ga dobiva »Mlekarska zveza«, le nekaj čez 100 l. kar je tako malo, da ga ne dobe vsak dan po pol litra niti dojenčki do 1. leta. Običajno ostajajo brez mleka tudi otroci od 1. do 4. leta. Med njimi so največje sirote čez leto stari dojenčki in množestevinski bolni. Otroci zato rapidno pešajo, bolehalo in umirajo. Strašni so prizori ubogih mater. Naravnost nečuvno je tudi, da ostajajo brez mleka odrasli bolniki, ki trpe na boleznih, pri katerih bi imelo služiti mleko kot zdravilo. Govornik predlaga, da naj se na vsah način zveža množina mleka, ki ga ima oddajati »Mlekarska zveza« mestni aprovizaciji vsaj tako, da zanesljivo dobe priglasi dojenčki na dan po pol litra mleka, drugi otroci do 4. leta pa po 1/2 l. Po daljši debati, katere so se udeležili poleg imenovanih še podžupan dr. Triller, prehranjevalni nadzornik podpolkovnik Wie-

ner, upravitelj vojaškega oskrbovališča in zastopnik deželnega odbora dr. Dermastija, obvelja sklep, da ima za naprej razdeljevati »Mlekarska zveza« vsak dan prejetih 400 l mleka tako, da dobi mestna aprovizacija 240 l vojaška bolnišnica 110 l, ostanek pa »Zveza« sama. Ako bi se povečal dovoz mleka prejme rasventega mestna aprovizacija 66%, vojaštvo 35% mleka, ki bi ga dobivala »Mlekarska zveza« nad 400 litrov. Pri nadaljni točki dnevnega reda, tikajoče se vprašanje, kako naj se pospeši prekrbovanje mleka in zveža dobava mleka za Ljubljano, so bili po daljši debati sprejeti naslednji predloži tržnega nadzornika Ribnikarja: I. Deželna vlada naj ukrene vse potrebno, da bo deželno mesto za krmilo odajalo močna krmila izključno le onim članom mlekarn, ki se zavežejo oddajati krmilom odgovarjajočo množino mleka. II. Naproša se vojaško oblast, da na razpolago primerno število mul z gonjaci za to, da se more prenašati mleko iz planin v nižavo. Izvedba tega mlečnega prometa naj se prepusti »Mlekarski zvezi«. III. Vsaj nekaj življenja zmognih mlekaren naj se poživlja na ta način, da se uvede v dotičnih krajih oddajo živil in potrebnih v zameno za mleko. V to svrhu naj se eventuelno pritegne blago iz celotnega kontingenta, določenega za kranjsko deželo. Izdela naj se podroben načrt, kako bi se v to akcijo pritegnile razne centrale (sladkorna centrala, kranjska aprovizacijska družba, prevzemalnice za petrolej, sveče itd.) ter lokalni faktorji na sedežu mlekarn. Zadnji predlog je bil sprejet z izpreminjevalnim pristavkom dr. Dermastije, po katerem naj se izpeljava zamenjave živil in potrebnih prepušča »Mlekarski zvezi«, v manjšini pa le ostali Ribnikarjev predlog, ki naroča to akcijo deželni vladi.

+ Meso na rumene izkaznice C št. 1301 do konca. Stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1301 do konca dobe meso po nižani ceni v torek dne 23. t. meseca na Poljanski cesti št. 15. Določeno je tale red: od 1. do pol 2. št. 1301 do 1458, od pol 2. do 2. št. 1459 do 1616, od 2. do pol 3. št. 1617 do 1774, od pol 3. do 3. št. 1775 do 1932, od 3. do pol 4. št. 1933 do 2090, od pol 4. do 4. št. 2091 do 2248, od 4. do pol 5. št. 2249 do 2406, od pol 5. do 5. št. 2406 do 2564, od 5. do pol 6. št. 2565 do 2722, od pol 6. do 6. št. 2723 do konca.

+ Jajca za IX. okraj. Stranke IX. okraja dobe jajca v torek dne 23. t. m. popoldne od 2. do 5. ure v cerkvi sv. Jožefa. Vhod skozi glavna vrata. Privsitate s seboj rodbinske izkaznice. Stranke dobe za vsako osebo največ 10 jajc po 70 vinarjev.

+ Oddaja pralnega praška »Ženska hvala« na izkaznice za otroke do dovršenega tretjega leta. Oglašilo se je več strank, ki imajo majhne otroke in prosilo za milo, ker jim primanjkuje vsakega sredstva za pranje perila. Ker jim z milom ne moremo postreči, jim bomo dali pralni prašek »Ženska hvala«, katerega imamo še nekaj v zalogi. Delili ga bodo na izkaznice za otroke do dovršenega 3. leta pri Mühl-eisnu na Dunajski cesti v torek dne 23. t. m. in v sredo dne 24. t. m. Določeno je tale red: V torek dne 23. t. m. popoldne od 2. do 3. št. 1 do 220, od 3. do 4. št. 221 do 440, od 4. do 5. št. 441 do 660. V sredo dne 24. t. m. popoldne od 8. do 9. št. 661 do 880, od 9. do 10. št. 881 do 1100, od 10. do 11. št. 1101 do 1320, po-

popoldne od 2. do 3. št. 1321 do 1540, od 3. do 4. št. 1541 do 1760, od 4. do 5. št. 1761 do 1980, od 5. do 6. št. 1981 do konca.

+ Ogrska koruza za Avstrijo. Iz vojnega ministrstva se poroča, da bo s prihodnjimi dnevi začela ogrska vlada pošiljati dnevno 25 vagonov koruzne moke do skupne višine 9390 ton za avstrijsko prebivalstvo. Koruznega kruha bomo torej še imeli.

Prosveta.

— Jugoslovanska Akademija v Zagrebu je v svoji plenarni seji 14. t. m. sprejela v objavo med drugimi tudi spisa dr. Frana Ilesiča »Giuro Matija Sporer« ter Prešernovo »Neiztrohnelo srce«, prispevek k narodnim tradicijam.

— »Zgodovinsko društvo« v Mariboru, čigar »Casopis« si je v naši znanosti stekel lep ugled, sestavlja podrobnejši načrt za svoje delo v okviru specifično štajersko-slovenske zgodovine in narodopisja, ki bo seveda tako sestavljen, da ne pride v kolizijo z drugimi znanstvenimi in književnimi korporacijami. Kar sega preko lokalno-zgodovinskih in narodopisnih študij, naj bi se osredotočilo krog Jugoslovanske Akademije v Zagrebu. Mi želimo mariborskemu društvu ves uspeh.

— Aleksander Girardi umrl. Dunaj, 20. aprila. (Kor. urad.) Sloviti dunajski igralec Aleksander Girardi je danes ob 5. popoldne umrl. Pred nedavnim časom so mu morali odrezati desno nogo do kolena. Ker je imel arteriosklerozo in ker je po operaciji hudo oslabil, ni bilo za njega rešitve.

Druge stvari.

* Za 100.000 mark svilenega blaga ukradenega. V Kölnu je bilo iz nekega skladišča ukradenega svilenega blaga za 100 tisoč mark. Glavnega krivca, kriminalnega komisarja Hartmana so zavrli.

* Tudi Lvov brez kruha. Iz Lvova poročajo 18. t. m., da je promet z moko in kruhom ustavljen, ker ni nikakega žitnega dovoza. Aprovizacija daje krušne karte samo delavcem pri težkem delu. Mestna uprava je sklenila, da hoče priti do potrebne žitne množine potem samostojne akcije.

* Zemeljski plin na Hrvaškem. Poleg kopališča Lipnik so našli v daljini 344 metrov oljni plin v neizmerni množini; računa se, da množina plina znaša na dan milijon kubičnih metrov. To je plin povsem druge vrste od zemeljskega plina v Erdelju in je gotovo spojen z oljem, katerega je tam obilo.

* Zaplemba vinskih zalog na Ogrskem. V par dneh izide naredba ogrskega poljedelskega ministra o zaplembi vinskih zalog. Naredba pooblašča armadno upravo, da zapleni za armado potrebno vino, približno pol milijona hektolitrov in sicer za alkoholsko stopnjo po ceni 46 v, tako da bo liter stal približno 4 K 60 vin.

* »Porcelan«. Trije zaboji so imeli oditi z graškega kolodvora na Dunaj. Napovedano je bilo, da je v zabojih porcelan. Oblasstveni organ pa tega ni hotel verjeti, zato je dal odpreti zaboje in dobil v njih svežega govelega mesa in klobas za 1200 K. Meso je bilo zaplenjeno in dotični mesarji ovačeni sodniji.

* Roparski napad. Ko je hotel v Velikem Varadinu trgovec Josip Hirš na kolodvoru ponoči, sta ga napadla dva človeka v vojaški uniformi, ga pobila na tla in mu vzela denar, ki ga je imel pri sebi, 211.150 kron. Čez nekaj časa se je Hirš zavedel in se vrnil domov. Kdor bi dobil roparja, dobi nagrade 4000 kron.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali: Za »Ciril-Metodovo družbo« v Mariboru — za slovensko šolo Marica Osetova iz St. Jurja ob juž. žel. 54 K 5 v, nabrala po obč. zboru J. D. S.

Za »Ciril-Metodovo družbo« dr. Ivan Dimnik, odvetnik iz Krškega 50 K, mesto vencev na grob g. Ant. Počivavška iz Trbovelj in g. dr. J. Reja iz Trsta, dr. Ivan Zabukovek, odvetnik iz Smarja pri Jelšah 10 K, vsled poravnave U 96/18, Ant. Kuhar, učitelj iz Trbovelj 30 K, poklanja učit. osebo je obeh šol v Trbovljah II. v počaščenje spomina umrle dobre mame tovariša Leopolda Cimperška iz Sevnice, Albin Petar 50 K, kot odškodnino za neko strokovno delo, kiber častnikov in možta gor. strel. polka št. 2 1500 K, ob priliki izročitve srebrnega roga po ljubljanskem županu dr. Ivanu Tavčarju, ob praznovanju godu g. poročnika Petelina 15 K, I. J. nabral v gostilni pri »Novem Gradcu« v Celju 26 K 80 vin., ob priliki prihoda na dopust in jugoslovanski fantje nabrali v veseli družbi v gostilni pri »Kreutzerju« 25 K. Skupaj 1706 K 80 v.

Za »Slovensko Matko« Ivanka Čehovin iz Senožec 17 K, nabrano v veseli družbi v gostilni g. Ivanke Mlakar v Senožcih in zbirka častnikov in možta gor. strel. polka št. 2 1500 K, ob priliki izročitve srebrnega roga po ljubljanskem županu dr. I. Tavčarju. Skupaj 1517 K.

Za »oslepele slovenske volake v Odihelmu« v Gradcu Gr. Demšar, notar v Mokronogu 20 K, iz kaz. poravnave U 54/18, čast. namest. Pistotnik iz Spitaliča pri Motniku 5 K 90 v, zbirka častnikov in možta gor. strel. polka št. 2 500 K, ob priliki izročitve srebrnega roga po ljubljanskem županu dr. Ivanu Tavčarju, ob praznovanju godu g. poročnika Petelina 15 K, in gospe Cepin-Marout 20 K, mesto venca na krsto g. Ivane Sadnikarjeve. Skupaj 560 K 90 v.

Za »dr. Krekovo ustanovo« zbirka častnikov in možta gor. strel. polka št. 2 500 K, ob priliki izročitve srebrnega roga po ljubljanskem županu dr. Ivanu Tavčarju. Srčna hvala!

Ljudem, ki jih mučijo bolečine na ledenicah, mehurju in srčne bolezni, izborna služba prirodna Franc Jožefova grenčica, ki skrbno odvaža na črevo.

Listnica uredništva.

Gdca. Irma Sch. Vašo željo smo sporočili dotičnemu odboru. — V. R., Zagreb. »Slovan« ne izhaja več. Obrnite se morda osebno na gosp. Peska, lastnika »Zvezne tiskarne« v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 15. aprila: Bogomir Kacian, sin železničarja, 17 mesecev, Jenkova ulica 9. Dne 16. aprila: Marija Konda, zasebnica, 84 let, Vegova ulica 2. — Ivana Skof, posestnica žena, 75 let, Karunova ul. 12. Dne 17. aprila: Frančiška Babšek, sirota, 3 leta, Streliška ulica 15.

V deželni bolnišnici:

Dne 13. aprila: Anton Štimovec, kočarjev sin, 2 leti. Dne 15. aprila: Marija Geier, kuharica, 43 let. — Helena Gopani, zidarjeva žena, 42 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentín Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Naši pogrebni svodi v Ljubljani.

Potrta neizmerne žalosti naznanja v svojem in v imenu vseh ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancom pretresujoča vest, da je naš nad vse ljubljani in dobri soprog, oziroma oče, brat, svak in stric, gospod

Josip Poženeš

strojevedja o. kr. priv. južna Slovenija

v sredo dne 17. aprila 1918 ob pol 1. uri zjutraj, ponesrečit v izvrševanju svoje težke službe v Spitalu ob Dravi in se preselil v najlepši svoji dobi, v starosti 39 let, nenadoma v boljšo domovino.

Truplo nepozabnega in nenadomestljivega pokojnika se prepelje iz kraja nesreče v Ljubljano in se vrši pogreb v torek dne 23. aprila 1918 ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Pokojnika priporočamo v blag spomin.

Sv. maše se bodo darovale v raznih cerkvah.

V Ljubljani, dne 22. aprila 1918.

Žalujoča soproga Pavla s sinom Pavličkom.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem in znancom, da je naša iskrenoljubljana soproga, mati, sestra, teta, gospa

Marija Weis

po kratki in mučni bolezni, previdna s tolažili sv. vere, dne 20. aprila, ob 5. uri popoldne mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice se vrši v ponedeljek, dne 22. aprila, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Rožna dolina 233, na pokopališče k Sv. Križu.

Blago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Rožna dolina, dne 20. aprila 1918.

Franzel,

sin.

Franz Weis,

c. kr. poštni sluga, soprog.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja ob priliki prebriske, nenadne izgube naše ljubljene matere, oziroma stare matere, tašče itd. gospe

Ivane Cimperšek

posestnica v Sevnici

izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo častiti duhovščini, slavnemu učitelstvu in uradništvu, požarni brambi in vsem, ki so spemili blago pokojnico k zadnjemu počitku.

V Sevnici, dne 19. aprila 1918.

Zalujoči ostali.

Tužnim srcem javljam v silni bolesti vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, da je moj iskreno ljubljani nepozabni soprog, skrbni oče svojih šestih nepreskrbljenih otrok, oziroma brat, stric in svak, gospod

Emil Garzaroli pl. Thurnlack

posesnik

v nedeljo popoldan, previden svetimi zakramenti, mirno v Bogu zaspal.

Pogreb dragega pokojnega se vrši v torek ob 4. pop. na tukajšnje pokopališče.

Postojna, 21. aprila 1918.

Gabriela Garzaroli pl. Emil, sestoletec, Pogba, Ljubljani, Anton in Maja, Thurnlack rej. Schmidt Eke, Leo, Mari in Marjan otroci. Vsi drugi ostali sorodniki.

Naznanjam v svojem imenu in v imenu svojih, da je moja hčerka

MELITA

danes umrla.

Pogreb v torek popoldne.

Škofja Loka, dne 21. aprila 1918.

Jurij Šumer, c. kr. sodni svetovalnik.

Kupim več vagonov za takojšnje do-bavo. — Ponudbe pod L. Augustina, in kisa :: Ljubljana. 1834

Varuhinja

starejša, zanesljiva in poštena, vajena otrok se sprejme takoj k dvema deklicama v dobro hišo. Kje, pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 1859

Proda se skoraj nova gala-uniforma in klobuk za višjega revidenta južne železnice. Kje, pove upr. »Sl. Nar.« 1852

Proda se nova cev (Schlauch)

za motorno kolo. Kolodvorska ulica 34, M. Suh. 1856

KONTORISTINJA

z večletno prakso, zmazna obeh jez-kov, se takoj sprejme. — Ponudbe uatancni mi odatki in slike na pošti. Proda 734 v Ljubljani. 1827

Knjigovodja in korespondent

sedaj v vojaškem službovanju v Ljubljani, 1866 za vederno ure primerne posla. Ponudbe pod „S. V. 1861“ na uprav. „Slovenskega Naroda“.

PRODAJALKA

za trgovino čevljev se takoj sprejme. Reflektira se le na dobro moč, ki je v tej stroki izvežbana, ter slovenskega in nemškega jezika zmožna. Pismene ponudbe s sliko na trdno Peter Rozina & Co., v Ljubljani. 1826

Dve mladi, živahni deklici

iz boljših krogov si želijo dopolnjevanje z le inteligentnimi gospodi pod šifro: „Slovenske 1866“ na uprav. „Sl. Nar.“

Prodaja 100 SMREK

v Benziškem gozdu nad Kranjem
Natančneje se poizve pri 1834
Mavrilj Mayerju v Kranju.

Mesečna SOBA

za 1. maj. Naslov pove upravištvo „Slovenskega Naroda“ 1831

Tranzitno KLET

20 m dolgo, podzemeljsko, z dvigalom odra v majem. 1815
Iv. Lavčič, Zgornja, Novi Vodmat.

stoječega lesa,

skoraj vse skozi smreke, potom ofertov. Ponudbe do 2. majnika 1918 na imenovanju, kjer se dobi tudi potrebne informacije. 1-63

meblovano mesečno sobo

dotična mora biti zračna, solnčna, ter s popolnoma separiranim vodom z električno razsvetljavo, če mogoče s kopalno priložnostjo. Ponudbe na upravištvo „Slovenskega Naroda“ pod šifro „Dr. R. 20 1855“.

Žveplo za žveplanje

dobavlja v vsaki množini
ANTON K. HEIDER Gradec, Bayngasse 10.
Kupujem surovo žveplo in rjavo želatino. — Prosim ponudbe. — 1781

Kupujem umetno zobovje

in splošno vse, kar je starinsko. Posredujem pri prodaji pos. stav. ALBERT DERGANČ, hrivec
Franciškanska ulica 10. 14-8

Rabim za opekarno

1 mljn (Kugelmühle) 1 stroj za mešanje Kovice.
Ponudbe s ceno in navedbo kapacitete na uprav. „Sl. Nar.“ pod „ceno 1822“.

Krojaška zadruga v Ljubljani

naznanja si občinstvu, da se je dne 7. aprila 1918 na običnem zboru splošno s člani in članicami sklenilo izterjanje zapadlih računov od odjemalcev priustiti zadugi. — Ker je pri sedanjih razmerah ves kredit ustavljen, se cenj naročniki prosijo, da svoje račune takoj plačajo. 1855
Obenem si tudi nabavi zadruga vidne deščice za vse omenjene obrate z napisom „Prosi se račun takoj poravnati“.

Čebulček

liter K 5.— priporočila
Sever & Urbanič, Ljubljana. 1854

čevljiarska pomočnika

takoj sprejme za boljša dela IVAN EOL, Zagorje ob Savi 186. 1756

Službe

kot kontoristinja ali kaj sličnega išče gospodična, ki je s prav dobrim uspehom dovršila tečaj učnega zavoda Legat v Mariboru Naslov pove upravištvo „Slov. Naroda“ 1761

GARJE

srbečico, hraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zopar srbečico. Brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne prosto. Prodaja in razpošila lekarna Trahocz v Ljubljani, zraven rotovža. 1718

Zenitna ponudba.

Železniški revident, 37 let star, simpatične zunanosti, lastnik veleposredstva in veletrgovine na Slovenskem, želi resnega znanja s primerno, simpatično in dobroščno gospico, brezhibne preteklosti, ki ima veselje do gospodinjstva in trgovine. — Ponudbe, če mogoče s sliko, ki se vrne, je poslati, če mogoče priporočeno, pod naslovom: „Gospodar“, posredovalnica „Union“, Dunaj, 1. Graben 14. Anonimna pisma se ne upoštevajo. — Tajnost je popolnoma zagotovljena.

Priprave VIII 1181 za raziranje

orglice, en gros: svinčnike, notase, čepovlake, maže za čevlje 1. vrste, tucat K 12-40
Rudolf Bodenmüller, Ljubljana, Stari trg št. 8.

„Slov. narodne pesmi“ za citre in peje.

— Priredil in izdal podpisani. — Izšel je IX. zvezek Vsebine. kakor v prvih štirih, narodne domoljubne pesmi. Vseled vedno večje draginje, je cena zvezkom sploh po 3 K. — Kdor pošlje denar naprej, dobi zvezke poštne prosto. To je najhitreje in najceneje. — Priporočam se! Ivan Kiferle v Ljubljani, Krojaška ul. 8. II. 1858

Kupim zopet

v vsaki (tudi malih) množinah:
Šelak oranž K 115 za kg.
Šelak rubin K 90 za kg.
Kafra v kosih K 100 za kg.
Kisline vinskega kamna, kristalizir. K 70 za kg.
Gumi arabski debeloznat K 40 za kg.
Žveplo K 26 za kg.
Boraks v kosih K 25 za kg.
Salmiak v kosih K 24 za kg.
Šmirgljevo platno št. 0-6 K 1 za polo

Georg Faludi, Budimpešta

V. Lipot kórut 12.
Naslov za brzojave: Indictor, Budapest.

Mesečna SOBA

z uporabo kuhinje za dve osebi se išče za takoj ali s 1. majem. Ponudbe pod „Slov. 22/1845“ na upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Blagajničarka

se takoj sprejme pri tvrdki A. Persch, Ljubljana, Pred škofijo 21. 1845

KONJ

zamenjam za mast, moko ali usnje. — Naslov pove upravištvo „Slovenskega Naroda“ pod števil. 1847.

KISLO VODO

in vino razpošila 1768
A. Oset p. Guštanj Koroško.

Prazne vreče

vsake vrste in suhe gobe kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišji dnevni cenah trgovska firma J. Kušlan, Kranj, Gor., Istotam se sprejme trgovski učenec.

Odvetniškega koncipijenta

sprejme takoj
Dr. Edvard Slavik, odvetnik v Trstu
Dunajska ulica št. 10, I.

Razpis ustanov.

Na c. in kr. mornariški akademiji je oddati v šolskem letu 1918/19 štiri od dežele kranjske ustanovljene, po velikem admiralu Antonu Hausu imenovane ustanove za sinove neimovitih slojev prebivalstva kranjske dežele.

Splošni pogoji za sprejem v prvi letnik ces. in kr. mornariške akademije so:

1. Domovinstvo na Kranjskem;
2. Telesna sposobnost za mornariško vzgojo in bodočo vojno službo na morju; to sposobnost je dokazati po „Predpisu za zdravniško preiskavo pomorskih aspirantov in prosilcev za sprejem kot gojenca c. in kr. mornariške akademije“, izdanem z mornariškim pravilnikom v XXII. komadu leta 1902 (za poveljstva in zavode c. in kr. vojske januarja 1. 1903);
3. Zadovoljivo pravno vedenje;
4. Izpoljeno štirinajsto in neprekoračno šestnajsto leto starosti;
5. Z najmanj zadovoljivim (dobrim) uspehom dovršeno dosedanje šolanje in sicer; štiri nižji razredi kake javne tužemske srednje šole ali ravno toliko letnikov kake vojaške nižje realke z nadaljnjim pogojem, da je prosilec dobil v matematiki najmanj red „dobre“.

Prošnje za eno gori omenjenih ustanov v svrhu sprejema v ces. in kr. mornariški akademiji je poslati deželnemu odboru vojvodine Kranjske in to najkasneje do 1. junija t. l.

Pozneje došle prošnje se ne bodo vpoštevale.

Izključujejo se prosilci, ki imajo v prvi vrsti pravico do kakega eraričnega mesta.

Prošnji je priložiti:

1. Krstni list;
2. domovinski list (mladeničev);
3. izpričevalo vojaškega zdravnika;
4. izpričevalo o cepljenju koz, če cepljenje ni potrjeno v zdravniškem spričevalu;
5. vsa spričevala srednje šole in sicer tudi zadnje spričevalo od I. semestra;
6. spričevalo o premoženju, potrjeno od pristojnega županstva in župnega urada in ravno tako navrstveno spričevalo.

Prošnje je kolkovati s kolkom 2 K, vsako prilogo pa s kolkom 50 h, če ni že itak kolkovana.

Prošnje smejo vložiti samo starši (oče, ali če njega ni, mati ali varuh.)

Kranjski deželni odbor
v Ljubljani, dne 20. aprila 1918. 1846

KINO CENTRAL v dež. gledali ču.

V torek 23. in sredo 24. aprila, vsakokrat ob 4., pol 6., 7. in pol 9. zvečer.

Mrtve oči.

Tragedija iz življenja. — V glavni vlogi slav. Budimpeštanska varijetna prvakinja VILMA MEDVASYZAY.
Ni za mladino.

CIRKUS WOLFSON.

Veliki senzacijski cirkuski film v petih dejanjih.
Samo dva dni! Ni za mladino!

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?
Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skrivilene roke in noge, trganje, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin. — Nudim vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj, da vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 1843

Ekspedicija: OPERR-APOTHEKE, Budimpešta, VI., odd. 244.

„Ali se hočete svojega“

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skrivilene roke in noge, trganje, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin. — Nudim vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj, da vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 1843

Ekspedicija: OPERR-APOTHEKE, Budimpešta, VI., odd. 244.

„Ali se hočete svojega“

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skrivilene roke in noge, trganje, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin. — Nudim vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj, da vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 1843

Ekspedicija: OPERR-APOTHEKE, Budimpešta, VI., odd. 244.

„Ali se hočete svojega“

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skrivilene roke in noge, trganje, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin. — Nudim vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj, da vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 1843

Ekspedicija: OPERR-APOTHEKE, Budimpešta, VI., odd. 244.

„Ali se hočete svojega“

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skrivilene roke in noge, trganje, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin. — Nudim vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj, da vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 1843

Ekspedicija: OPERR-APOTHEKE, Budimpešta, VI., odd. 244.

„Ali se hočete svojega“

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skrivilene roke in noge, trganje, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin. — Nudim vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj, da vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 1843

Ekspedicija: OPERR-APOTHEKE, Budimpešta, VI., odd. 244.

„Ali se hočete svojega“

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skrivilene roke in noge, trganje, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin. — Nudim vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj, da vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 1843

Ekspedicija: OPERR-APOTHEKE, Budimpešta, VI., odd. 244.

„Ali se hočete svojega“

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skrivilene roke in noge, trganje, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin. — Nudim vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj, da vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 1843

Ekspedicija: OPERR-APOTHEKE, Budimpešta, VI., odd. 244.

„Ali se hočete svojega“

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skrivilene roke in noge, trganje, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin. — Nudim vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj, da vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 1843

Ekspedicija: OPERR-APOTHEKE, Budimpešta, VI., odd. 244.

„Ali se hočete svojega“

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skrivilene roke in noge, trganje, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin. — Nudim vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj, da vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 1843

Ekspedicija: OPERR-APOTHEKE, Budimpešta, VI., odd. 244.

„Ali se hočete svojega“

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skrivilene roke in noge, trganje, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin. — Nudim vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj, da vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 1843

Ekspedicija: OPERR-APOTHEKE, Budimpešta, VI., odd. 244.

„Ali se hočete svojega“

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skrivilene roke in noge, trganje, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin. — Nudim vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj, da vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 1843

Ekspedicija: OPERR-APOTHEKE, Budimpešta, VI., odd. 244.

„Ali se hočete svojega“

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skrivilene roke in noge, trganje, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin. — Nudim vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj, da vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 1843

Ekspedicija: OPERR-APOTHEKE, Budimpešta, VI., odd. 244.

„Ali se hočete svojega“

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skrivilene roke in noge, trganje, bolenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolečin. — Nudim vam naraven produkt za zdravljenje. Nobena univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna mati narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja. Pišite mi takoj, da vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec. 1843

Ekspedicija: OPERR-APOTHEKE, Budimpešta, VI., odd. 244.

„Ali se hočete svojega“

revmatizma, protina, ishiasa

korenito iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otok udov, skr

k 31. decembru 1917.

k 31. decembru 1917.

Pasiva.

	K r o n e					K r o n e			
1. Blagajna			1,242.960	89	1. Delniška glavnica: 25 000 delnic (à 400 K, s kuponom za l 1917)			10,000.000	—
2. Banke			1,826 128	83	2. Redni rezervni zaklad			729 688	23
3. Valute in devize			174.102	29	3. Rezervni zaklad za bančne zadolžnice			16.271	37
4. Predjmi na vrednostne papirje . . .			12,243 408	16	4. Posebni rez. zaklad za monetne izgube			628 883	97
5. Vrednostni papirji			9,159 295	83	5. Vojni rezervni zaklad			100.000	—
6. Dolžniki: a) denarni zavodi	23,674.525	21			6. Pokojninski zaklad			222.099	85
b) pokritje v vrednostnih papirjih, hipotekah, blagu itd.	21,432 980	37			7. Vloge: a) na knjižice	14,761.898	42		
c) računi „Podružnice“ oz. „Centrala“	8,843.131	40			b) na tekoči račun	30,331.410	81	45,093.309	23
d) ostali dolžniki	3.753.802	61	57 704.439	59	8. Upniki: inkl. računi „Centrala“ ozir. „Po- družnice“ per K 8,843.131 40			25,844.630	95
7. Inventar			89 622	75	9. Transite obresti			17.888	86
8. Realizate			1,509 682	02	10. Nevzdržljiva dividenda			11.862	—
					11. Dobitki: prenos iz leta 1916	50 107	87		
					dobitek za leto 1917	1,235.403	53	1,285.511	40
			83,949 640	36				83,949.640	86

Prejemki.

	K r o n e					K r o n e			
1. Obresti reeskompine in transito . . .	31.371	72			1. Obresti vrednostnih papirjev	490.080	18		
2. Obresti vlog na knjižice	462.919	99			2. Obresti menic	141.134	76		
3. Obresti vlog na tekoči račun	1.599.113	15	2.093.404	86	3. Obresti prodajnov in tekočih računov .	2.532.399	88	8.168.564	77
4. Upravní stredki			139.928	88	4. Iznes bančnih postev			999.476	56
5. Plače in doklade			377.132	42	5. Iznes realitet			32.869	10
6. Davki in pristojbine			337.043	65	6. Premos dobička iz leta 1916			50.107	37
7. Odpis inventarja			12.997	09					
8. Štati dobiček za leto 1917 inkl. prenos iz leta 1916			1.285.511	40					
			4.246.018	30				4.246.018	30

1.	5% na dodatno rezervnomu zaliha po § 39 a) pravil	K	61.770-15
2.	5% na dividende in 2% na superdividende od 25.000 delnic po K 400.— nom. za skupen št. 17 & K 28.—	"	700.000.—
3.	10% na tiskilne upravne stroje po § 39 d) pravil	"	72.374-12
4.	nagrade namernostnemu stroju po § 39 d) pravil	"	10.000.—
5.	delnice pokojništvenemu zaliha	"	60.000.—
6.	delnice za vojne in druge dobrodelne namene	"	15.000.—
7.	delnice izrednemu rezervnemu zaliha za materialno kupce	"	100.000.—
8.	delnice vojsnemu rezervnemu zaliha	"	100.000.—
9.	delnice davčnemu rezervnemu zaliha	"	100.000.—
10.	prenos na novi račun leta 1930	"	66.367-12

UPRAVNI SVET.